

पेपर - १

2010

Code : KST

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET No.

140 2010/1/1

प्रश्नपुस्तिका

वेळ : 2 (दोन) तास

सामान्य ज्ञान व बुद्धिमापन चाचणी

एकूण प्रश्न : 200

एकूण गुण : 200

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 200 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

परीक्षा-क्रमांक									

केंद्राची संकेताक्षरे

शेवटचा अंक

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शाविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

(ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची अचूक उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

०१०८. तारादिग (कडकु) कभरडिगोने प्रतिकि

KST

2

१.३०३

A

कच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

1. _____ हा सर्वाधिक तीव्रगतीची रेल्वे सेवा उपलब्ध करून जगात नविन किर्तीमान प्रस्थापीत करणारा देश होय.

- (1) फ्रान्स (2) जापान (3) चीन (4) अमेरिका

_____ is the first nation in the world to set the record of introducing the fastest train service.

- (1) France (2) Japan (3) China (4) U.S.A.

2. _____ हे मतदान सक्तीचे करण्याचा प्रस्ताव देणारे भारतात पहिले राज्य होय.

- (1) महाराष्ट्र (2) केरळ (3) गुजराथ (4) उत्तर प्रदेश

_____ is the first state in India to make a proposal for compulsory voting.

- (1) Maharashtra (2) Kerala (3) Gujarat (4) Uttar Pradesh

3. 2008 चा दादासाहेब फाळके पुरस्कार _____ यांना जाहीर झाला.

- (1) मन्ना डे (2) कुणाल शर्मा
(3) व्ही.के. मूर्ती (4) शंकर महादेवन

Dadasaheb Phalke Award (2008) was given to

- (1) Manna Dey (2) Kunal Sharma
(3) V.K. Murthy (4) Shankar Mahadevan

4. _____ मध्ये 'मुलांना सक्तीचे व मोफत शिक्षणाचा अधिकार' विधेयक संमत झाले.

- (1) 2006 (2) 2007 (3) 2008 (4) 2009

'The Right of Children to Free and Compulsory Education' Bill was passed in which year ?

- (1) 2006 (2) 2007 (3) 2008 (4) 2009

5. संयुक्त राष्ट्रसंघाची 15वी हवामान बदल परिषद _____ येथे भरली होती.

- (1) डेन्मार्क (2) स्वित्झरलँड
(3) थायलँड (4) कॅनडा

15th Conference on Climate Change by U.N.O. was held at

- (1) Denmark (2) Switzerland
(3) Thailand (4) Canada

6. पंचायत राजच्या सुवर्ण महोत्सवी वर्षानिमित्त भारत सरकारने 2009 – 10 हे वर्ष _____ वर्ष म्हणून साजरे करण्याचे घोषित केले.

- (1) ग्रामसभा (2) जिल्हा परिषद
(3) पंचायत समिती (4) ग्रामपंचायत

To celebrate the Golden Jubilee year of the Panchayati Raj, the Government of India has declared the year 2009 – 10 as a _____ year.

- (1) Gram Sabha (2) Zilla Parishad
(3) Panchayat Samiti (4) Gram Panchayat

7. शांतता, निःशस्त्रीकरण आणि विकासाबाबतचा 2009 चा इंदीरा गांधी आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार _____ यांना दिला गेला.

- (1) बांग्लादेशच्या पंतप्रधान शेख हसीना
(2) दक्षिण कोरीयाचे अध्यक्ष ली मियुंग-बक
(3) मलेशियाचे पंतप्रधान नाजिब तुन रजाक
(4) भारताच्या राष्ट्रपती प्रतिभा पाटील

Indira Gandhi International Award for Peace, Disarmament and Development, 2009 was given to

- (1) Smt. Sheikh Hasina, the Prime Minister of Bangladesh
(2) Mr. Lee Myung-bak, the President of South Korea
(3) Mr. Najib Tun Razak, the Prime Minister of Malaysia
(4) Smt. Pratibha Patil, the President of India

8. 2009 – 10 च्या दुसऱ्या टप्प्यामध्ये भारताचा विकास दर _____ टक्के इतका होता.

- (1) 11.00% (2) 8.8% (3) 7.9% (4) 9.5%

What was the development rate of Indian economy in the second phase of the year 2009 – 10 ?

- (1) 11.00% (2) 8.8% (3) 7.9% (4) 9.5%

9. 'स्लमडॉग मिलेनिअर' या चित्रपटातील संगीतासाठी _____ भारतीयाना संगीत दिग्दर्शनासाठीचे 'ऑस्कर' परितोषीक मिळाले.

- (1) आर.ए. रेहमान (2) ईलाई राजा
(3) करण जोहर (4) ए.आर. रेहमान

Who is the Indian recipient of the Oscar Award in Music Direction for 'Slumdog Millionaire' ?

- (1) R.A. Rehman (2) Elai Raja
(3) Karan Johar (4) A.R. Rehman

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

10. 2009 चा 19 वर्षाखालील क्रिकेट विश्वचषक (पुरुष) _____ देशाने जिंकला.

- (1) भारत (2) पाकीस्तान
(3) ऑस्ट्रेलिया (4) इंग्लंड

Which country won the Junior (Under-19 Boys) World Cup of Cricket in 2009 ?

- (1) India (2) Pakistan
(3) Australia (4) England

11. जागतिक व्यापार संघटनेमध्ये (WTO) 2010 मध्ये _____ इतके सदस्य देश आहेत.

- (1) 150 (2) 153 (3) 71 (4) 180

How many countries are members of the World Trade Organization (WTO) in the year 2010 ?

- (1) 150 (2) 153 (3) 71 (4) 180

12. _____ या सध्या लोकसभेच्या सभापती आहेत.

- (1) मृणाल पांडे (2) वसुंधरा राजे
(3) शिला दिक्षीत (4) मिरा कुमार

_____ is the present Speaker of the Lok Sabha.

- (1) Mrinal Pande (2) Vasundhara Raje
(3) Sheila Dikshit (4) Meira Kumar

13. भारतीय राज्यघटनेमध्ये 'आदीवासी' साठी _____ हा शब्द प्रयोग वापरला आहे.

- (1) अनुसूचित जमाती (2) अनुसूचित जाती
(3) भटक्या जमाती (4) विमुक्त जमाती

Which word is used for 'Adivasi' in the Indian Constitution ?

- (1) Scheduled Tribes (2) Scheduled Castes
(3) Nomadic Tribes (4) D-Nomadic Tribes

14. सन 2009 मध्ये करण्यात आलेल्या घटनादुरुस्तीनुसार भारताच्या सर्वोच्च न्यायालयाच्या सरन्यायाधिशाला दरमहा _____ पगार देण्यात येणार आहे.

- (1) ₹ 40,000 (2) ₹ 80,000 (3) ₹ 60,000 (4) ₹ 1,00,000

As per the new amendment of 2009, the revised monthly salary of the Chief Justice of the Supreme Court of India is

- (1) ₹ 40,000 (2) ₹ 80,000 (3) ₹ 60,000 (4) ₹ 1,00,000

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

15. मुख्य निवडणूक आयुक्त _____ यांनी निवडणूक आयुक्त नविन चावला यांना हटविण्याची शिफारस भारताच्या राष्ट्रपतींकडे केली.

- (1) लिंगदोह (2) एन. कृष्णामूर्ती
(3) एन. गोपालास्वामी (4) एन. रामास्वामी

The Chief Election Commissioner _____ made the recommendation to the President of India to remove the Election Commissioner Navin Chawla.

- (1) Lyngdoh (2) N. Krishnamurthy
(3) N. Gopaldaswamy (4) N. Ramaswamy

16. सन 2007 – 08 मधील 'महात्मा गांधी तंटामुक्त गाव' मोहिमेच्या अंमलबजावणीत _____ हा जिल्हा महाराष्ट्रात प्रथम क्रमांकावर आहे.

- (1) गडचिरोली (2) रायगड (3) सातारा (4) कोल्हापुर

_____ district was the number one in Maharashtra in the implementation of 'Mahatma Gandhi Tanta Mukta Gaon' campaign in the year 2007 – 08.

- (1) Gadchiroli (2) Raigad (3) Satara (4) Kolhapur

17. जगात सर्वात जास्त पाऊस खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी पडतो ?

- (1) सिलचर (2) चेरापुंजी (3) मॉसिनराम (4) गुवाहाटी

Which one of the following places receives the highest rainfall in the world ?

- (1) Silchar (2) Cherrapunji (3) Mawsynram (4) Guwahati

18. डिसेंबर 2008 च्या, अशोक चव्हाण मंत्रीमंडळात महाराष्ट्राचे गृहमंत्री _____ होय.

- (1) दिलीप वळसे पाटील (2) हर्षवर्धन पाटील
(3) जयंत पाटील (4) विजयसिंह मोहिते पाटील

In December 2008, in the Ministry of Ashok Chavan _____ was the Home Minister of Maharashtra.

- (1) Dilip Valse Patil (2) Harshvardhan Patil
(3) Jayant Patil (4) Vijaysingh Mohite Patil

19. सन 2008 मध्ये राज्याचे निवडणूक आयुक्त _____ यांना विधानसभेने दोन दिवसाची तुरुंगवासाची शिक्षा केली.

- (1) रामलाल (2) पापालाल (3) चंपालाल (4) नंदलाल

In 2008, State Election Commissioner _____ was given two days prison sentence by the Legislative Assembly.

- (1) Ramlal (2) Papalal (3) Champalal (4) Nandlal

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

20. 26 नोव्हेंबर 2008 रोजी झालेल्या मुंबईतील दहशतवादी हल्ल्यात खालीलपैकी कोणत्या हॉटेलवर हल्ला झालेला **नाही** ?

- (1) ताज (2) सेंटॉर (3) ओबेरॉय (4) लिओपोल्ड

Which of the following hotels was **not** attacked on 26th November 2008 by terrorists in Mumbai ?

- (1) The Taj (2) Centaur (3) Oberoi (4) Leopold

21. एखाद्याच्या जीवाला धोका असल्यास, केन्द्र शासनाच्या 2005 च्या माहितीच्या अधिकारान्वये त्या संदर्भातील माहिती किती कालावधीत द्यावी लागते ?

- (1) 24 तास (2) 48 तास (3) 7 दिवस (4) 30 दिवस

If a person is in a life threatening situation, the concerned information must be supplied within what period according to Central Government's Right to Information Act, 2005 ?

- (1) 24 hours (2) 48 hours (3) 7 days (4) 30 days

22. कोणत्या राज्यात सर्वप्रथम लोकअदालत आंदोलनाला सुरवात झाली ?

- (1) महाराष्ट्र (2) गुजरात
(3) राजस्थान (4) हिमाचल प्रदेश

In which state was the Lok-Adalat movement started for the first time ?

- (1) Maharashtra (2) Gujarat
(3) Rajasthan (4) Himachal Pradesh

23. महाराष्ट्र रोजगार हमी परिषदेचा अध्यक्ष कोण असतो ?

- (1) मजूर मंत्री (2) समाज कल्याण मंत्री
(3) मुख्यमंत्री (4) शिक्षण मंत्री

Who is the President of Maharashtra Rojgar Hami Parishad ?

- (1) Labour Minister (2) Social Welfare Minister
(3) Chief Minister (4) Education Minister

24. 2006 च्या विसाव्या विंटर (शिशिर) ऑलिंपिक स्पर्धांचे आयोजन _____ या देशात केले गेले होते.

- (1) ग्रीस (2) फ्रान्स (3) इटली (4) स्पेन

The Twentieth Winter Olympics 2006 were held in

- (1) Greece (2) France (3) Italy (4) Spain

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

25. प्लूटोकडे 19 जानेवारी 2006 रोजी पाठवलेल्या अमेरिकेच्या अंतराळ यानाचे नाव काय ?
 (1) हबल (2) न्यू हॉरिझॉन्स (3) कॉसिनी (4) कोलंबस
 The U.S. spacecraft sent to visit Pluto on January 19, 2006 is called as
 (1) Hubble (2) New Horizons (3) Cassini (4) Columbus
-
26. खालीलपैकी कोणत्या शहरात रेल्वेच्या दोन विभागांचे मुख्यालय आहे ?
 (1) चेन्नई (2) भुवनेश्वर (3) नागपूर (4) मुंबई
 Which city of the following has a headquarters of two divisions of the Railways ?
 (1) Chennai (2) Bhubaneswar (3) Nagpur (4) Mumbai
-
27. 1887 मध्ये _____ यांनी 'भारतीय राष्ट्रीय सामाजिक परिषद' स्थापन केली.
 (1) जी.के. गोखले (2) जी.व्ही. जोशी
 (3) एम.जी. रानडे (4) बी.जी. टिळक
 In 1887 'Indian National Social Conference' was established by
 (1) G.K. Gokhale (2) G.V. Joshi
 (3) M.G. Ranade (4) B.G. Tilak
-
28. जालीयनवाला बाग हत्याकांड प्रसंगी ज्या लष्करी अधिकाऱ्याने गोळीबार करण्याचा आदेश दिला. त्याचे नाव काय होते ?
 (1) सर जॉन सायमन (2) ए.ओ. ह्युम
 (3) जनरल डायर (4) ए.व्ही. अलेक्झांडर
 What was the name of the military officer who gave the order of firing at Jallianwala Bagh massacre ?
 (1) Sir John Simon (2) A.O. Hume
 (3) Gen. Dyer (4) A.V. Alexander
-
29. महाराष्ट्रातील सातारा जिल्ह्यात प्रतिसरकारची स्थापना कोणी केली ?
 (1) यशवंतराव चव्हाण (2) नाना पाटील
 (3) किसन वीर (4) वसंत दादा पाटील
 Who was the founder of counter Government in Satara district of Maharashtra ?
 (1) Yashwantrao Chavan (2) Nana Patil
 (3) Kisan Veer (4) Vasant Dada Patil

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

30. 1953 च्या राज्य पुनर्रचना आयोगाचे अध्यक्ष कोण होते ?

(1) के.एम. पणीक्कर	(2) फाजल अली
(3) पंडित हृदयनाथ कुंजरु	(4) एस.एम. जोशी

Who was the Chairperson of the States Re-organization Commission in 1953 ?

(1) K.M. Panikkar	(2) Fazal Ali
(3) Pt. Hridaynath Kunjru	(4) S.M. Joshi

31. “राष्ट्रीय नियोजन मंडळाचे” संस्थापक कोण होते ?

(1) गुलजारीलाल नंदा	(2) इंदिरा गांधी
(3) मोरारजी देसाई	(4) पंडित जवाहरलाल नेहरू

Who was the founder of the “National Planning Commission” ?

(1) Gulzarilal Nanda	(2) Indira Gandhi
(3) Morarji Desai	(4) Pt. Jawaharlal Nehru

32. वि.दा. सावरकर यांनी 1904 मध्ये क्रांतीकारकांची पुढील संघटना स्थापन केली.

(1) क्रांती सेना	(2) राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघ
(3) अभिनव भारत	(4) अनुशिलन समिती

In 1904, V.D. Savarkar founded the following organization of revolutionaries.

(1) Kranti Sena	(2) Rashtriya Swayamsevak Sangh
(3) Abhinav Bharat	(4) Anushilan Samiti

33. सन 1945 मध्ये _____ यांच्या अध्यक्षनेखाली सहकारी नियोजन समिती नेमण्यात आली.

(1) धनंजय गाडगीळ	(2) विखे-पाटील
(3) सरैय्या	(4) ए.डी. गोरवाल

In 1945 under the chairmanship of _____ the Co-operative Planning Commission was founded.

(1) Dhananjay Gadgil	(2) Vikhe-Patil
(3) Sarayya	(4) A.D. Gorwala

34. “भारत कृषक समाजाची” स्थापना कोणी केली ?

(1) र.धो. कर्वे	(2) डॉ. पंजाबराव देशमुख
(3) गो.ग. आगरकर	(4) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर

Who founded the “Bharat Krishak Samaj” ?

(1) R.D. Karve	(2) Dr. Panjabrao Deshmukh
(3) G.G. Agarkar	(4) Dr. Babasaheb Ambedkar

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

35. कोकण किनार पट्टीचा दक्षिणोत्तर विस्तार _____ आणि _____ नद्यांच्या दरम्यान आहे.
 (1) तेरेखोल आणि दमणगंगा (2) सावित्री आणि उल्हास
 (3) दमणगंगा आणि उल्हास (4) तेरेखोल आणि सावित्री

The north-south extent of Konkan Coast lies between _____ and _____ rivers.

- (1) Terekhol and Damanganga (2) Savitri and Ulhas
 (3) Damanganga and Ulhas (4) Terekhol and Savitri

36. 'चांदोली' राष्ट्रीय उद्यान _____ जिल्हयात आहे.

- (1) चंद्रपूर (2) अमरावती (3) नागपूर (4) सांगली

'Chandoli' National Park is located in _____ district.

- (1) Chandrapur (2) Amravati (3) Nagpur (4) Sangli

37. वज्रेश्वरी कशासाठी प्रसिद्ध आहे ?

- (1) गरम पाण्याचे झरे (2) ऐतिहासिक किल्ला
 (3) थंडहवेचे ठिकाण (4) कुंभमेळा

What for is 'Vajreshwari' famous ?

- (1) Hot spring (2) Historical fort
 (3) Hill station (4) Kumbh mela

38. महाराष्ट्रातील 'घृष्णेश्वर' हे 'ज्योतिर्लिंग' स्थळ _____ जिल्हया मध्ये स्थित आहे.

- (1) हिंगोली (2) नाशिक
 (3) औरंगाबाद (4) बीड

The 'Jyotirling' of 'Ghrishneshwar' lies in the _____ district of Maharashtra.

- (1) Hingoli (2) Nashik
 (3) Aurangabad (4) Beed

39. देवलाणे, चांदवड, चांभारलेणी आणि अंकाई ह्या लेण्या खालीलपैकी महाराष्ट्राच्या कुठल्या जिल्हयात आहेत ?

- (1) पुणे (2) नाशिक
 (3) अहमदनगर (4) जळगाव

The caves of Devlane, Chandwad, Chambarleni and Ankai lie in which of the following districts of Maharashtra ?

- (1) Pune (2) Nashik
 (3) Ahmednagar (4) Jalgaon

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

40. 2001 च्या जणगणनेनुसार भारतातील _____ राज्याची लोकसंख्येची घनता सर्वात कमी आहे.

- (1) अरुणाचल प्रदेश (2) मिझोराम
(3) मेघालया (4) नागालँड

According to the Census of India 2001, _____ state has lowest density of population.

- (1) Arunachal Pradesh (2) Mizoram
(3) Meghalaya (4) Nagaland

41. भारतातील खालीलपैकी सर्वात प्राचीन पर्वत रांगा कोणत्या ?

- (1) निलगिरी (2) पूर्वघाट
(3) विंध्या पर्वत शृंखला (रेंज) (4) अरवली

Which of the following is the oldest mountain range in India ?

- (1) Nilgiri (2) Eastern Ghats
(3) Vindhya Range (4) Aravallis

42. महाराष्ट्रातील कोणता जिल्हा 'तलावांचा जिल्हा' म्हणून ओळखला जातो ?

- (1) गडचिरोली (2) भंडारा
(3) चंद्रपूर (4) वर्धा

Which district of Maharashtra is known as the 'lake district' ?

- (1) Gadchiroli (2) Bhandara
(3) Chandrapur (4) Wardha

43. गंगा नदी _____ येथे मैदानात प्रवेश करते.

- (1) रुद्रप्रयाग (2) हरिद्वार
(3) गढवाल (4) अलाहाबाद

The Ganga river enters the plains at

- (1) Rudraprayag (2) Haridwar
(3) Garhwal (4) Allahabad

44. _____ ला उत्पन्नाची स्वतंत्र साधने **नाहीत**.

- (1) ग्रामपंचायत (2) पंचायत समिती
(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत राज

_____ does **not** have independent sources of income.

- (1) Gram Panchayat (2) Panchayat Samiti
(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Raj

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

45. _____ हे जिल्हा नियोजन व जिल्हा विकास मंडळाचे अध्यक्ष असतात.

- (1) जिल्हयाचे पालकमंत्री (2) राज्याचे अर्थमंत्री
(3) राज्यपरिवहन मंत्री (4) यापैकी नाही

_____ is the Chairman of District Planning and Development Board.

- (1) Guardian Minister of the District (2) State Finance Minister
(3) State Transport Minister (4) None of these

46. भारतातील ग्रामीण स्थानिक शासन _____ म्हणून ओळखले जाते.

- (1) ग्रामपंचायत (2) पंचायत समिती
(3) जिल्हा परिषद (4) पंचायत राज

The rural local self government of India is known as

- (1) Gram Panchayat (2) Panchayat Samiti
(3) Zilla Parishad (4) Panchayat Raj

47. महाराष्ट्रात पंचायत राज व्यवस्था _____ पासून अंमलात आली.

- (1) 1 मे 1960 (2) 1 मे 1961
(3) 1 मे 1962 (4) 1 मे 1963

The Panchayat Raj System in Maharashtra came into force from

- (1) 1st May 1960 (2) 1st May 1961
(3) 1st May 1962 (4) 1st May 1963

48. जिल्हा परिषद क्षेत्रात गोळा केलेल्या जमीन महसुलातील _____ वाटा जिल्हा परिषदेला प्राप्त होतो.

- (1) 30% (2) 70% (3) 50% (4) 40%

The Zilla Parishad receives _____ share in the land revenue collected from the district.

- (1) 30% (2) 70% (3) 50% (4) 40%

49. जिल्हा परिषदेचे _____ हे स्थायी समितीचे पदसिद्ध अध्यक्ष असतात.

- (1) सदस्य (2) मुख्य कार्यकारी अधिकारी
(3) उपाध्यक्ष (4) अध्यक्ष

The _____ of the Zilla Parishad is the ex-officio chairperson of the standing committee.

- (1) Member (2) Chief Executive Officer
(3) Vice-President (4) President

50. ग्रामपंचायत स्थापन करण्यासाठी गावाची लोकसंख्या किमान _____ असावी लागते.

- (1) 100 (2) 500 (3) 1000 (4) 1500

A minimum population of _____ is required to form a Gram Panchayat.

- (1) 100 (2) 500 (3) 1000 (4) 1500

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

51. जिल्हा परिषदेचे अंदाजपत्रक तयार करण्याचे काम _____ करतात.

(1) मुख्य कार्यकारी अधिकारी	(2) जिल्हा परिषद अध्यक्ष
(3) जिल्हाधिकारी	(4) स्थायी समिती अध्यक्ष

_____ formulates the budget of the Zilla Parishad.

(1) Chief Executive Officer	(2) President of Zilla Parishad
(3) Collector	(4) Chairman of Standing Committee

52. पंचायत राज्य पद्धतीचे मुल्यमापन करण्यासाठी 02 एप्रिल 1970 रोजी _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली 'पुनर्विलोकन समिती' नेमण्यात आली होती.

(1) बलवंतराय मेहता	(2) वसंतराव नाईक
(3) ल.ना. बोंगीरवार	(4) अशोक मेहता

On 2nd April 1970 the review committee was formed which was headed by _____, for evaluation of Panchayat Raj system.

(1) Balwantraai Mehta	(2) Vasantryao Naik
(3) L.N. Bongirwar	(4) Ashok Mehta

53. समुद्राची खोली मोजण्याच्या साधनाला _____ म्हणतात.

(1) फॅदोमीटर	(2) हायड्रोमीटर
(3) अल्टीमीटर	(4) मॅनोमीटर

A device used for measuring the depth of the sea is called as

(1) Fathometer	(2) Hydrometer
(3) Altimeter	(4) Manometer

54. खालीलपैकी कोणता पहीला कृत्रीम धागा आहे ?

(1) सिल्क धागा	(2) नायलॉन 6
(3) रेसिन	(4) नायलॉन 66

Which is the first synthetic fibre of the following ?

(1) Silk fibre	(2) Nylon 6
(3) Resin	(4) Nylon 66

55. जीवाणूंच्यामधील जैविकक्रियांचा अभ्यास म्हणजेच _____ होय.

(1) जैविक तंत्रज्ञान	(2) अवकाश तंत्रज्ञान
(3) माहिती तंत्रज्ञान	(4) नॅनो तंत्रज्ञान

The study of biological processes present in the living organism is called as

(1) Biotechnology	(2) Space technology
(3) Information technology	(4) Nano technology

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

56. द्रवामधे कोणत्याही एका बिंदुवर पडलेला दाब हा _____ .
- (1) खोलीच्या समानुपातात बदलतो (2) खोलीच्या व्यस्त प्रमाणात बदलतो
(3) खोलीवर अवलंबून नसतो (4) स्थिर राहतो
- The pressure at a point in a liquid
- (1) is directly proportional to depth (2) is inversely proportional to depth
(3) is independent of depth (4) remains constant

57. व्यापारी उत्पादनाकरीता असंख्य पिकांच्या किड विरोधी परावर्तीत जाती तयार करण्याकरीता कोणते जनूक यू.एस.ए. मध्ये वापरले जातात ?
- (1) कोट प्रोटीन जनूक (2) कोली जनूक
(3) क्राय जनूक (4) डिफेक्टिव वायरल जिनोम
- Which gene is used in development of insect resistance transgenic varieties of several crops in commercial cultivation in U.S.A. ?
- (1) Coat protein gene (2) Coli gene
(3) Cry gene (4) Defective viral genome

58. गेल्या हजारोवर्षात भारत देशाचे अग्रेसरत्व हे
- (1) तेच तेच पिके आणि रासायनिक खताचा वापर हे होय
(2) पिके व खार जमीन हे होय
(3) पिकांची अदलाबदल आणि मृदा तंत्रज्ञान हे होय
(4) यापैकी एकही नाही
- For thousands of years India has pioneered in
- (1) repetition of crop and use of chemical fertilizer
(2) crop and saline soil
(3) crop rotation and soil technology
(4) None of these

59. विषाणूंनी होणाऱ्या एन्फ्ल्युएंझा अे (एच1 एन1) या रोगाचे उत्पत्तिस्थान _____ आहे.
- (1) कुत्रा (2) मांजर (3) डुक्कर (4) घोडा
- Influenza A (H1N1) is a flu virus of _____ origin.
- (1) Dog (2) Cat (3) Swine (4) Horse

60. अणु तंत्रज्ञानामधील खनन, क्षालन, शुद्धीकरण आणि पृथक्करण पद्धती मध्ये हवामान प्रदूषित करणारा कोणता किरणोत्सारी पदार्थ बाहेर पडतो ?
- (1) अॅरगॉन (2) क्रिप्टान (3) थोरान (4) झेनॉन
- Which radioactive pollutant of the atmosphere is released through mining, washing, refining and separation processes in Nuclear Technology ?
- (1) Argon (2) Krypton (3) Thoron (4) Xenon

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

61. भारतातील बेरोजगारीचे प्रमुख कारण कोणते ?
- (1) शेतीमुळे मिळणारा रोजगार थांबलेला आहे
 - (2) परदेशी धोरण
 - (3) औद्योगिकीकरणे आधुनिकीकरण
 - (4) यापैकी एकही नाही

What is the main reason for unemployment situation in India ?

- (1) Agriculture has stopped absorbing people
- (2) Foreign policy
- (3) Modernisation of industry
- (4) None of the above

62. अणुविस्फोटामुळे कोणता परिणाम होतो ?

- (1) जागतिक तापमानात वाढ होते
- (2) जागतिक तापमान कमी होते
- (3) तापमानात बदल होत नाही
- (4) जल प्रदूषण होते

What is the effect of Nuclear explosion ?

- (1) Increase in global temperature
- (2) Decrease in global temperature
- (3) No change in temperature
- (4) Water pollution

63. 'फायबर ऑप्टिक्स' तंत्रज्ञान कोणत्या घटनेवर आधारित आहे ?

- (1) विभाजन
- (2) रंगपृथक्करण
- (3) पूर्ण वक्रीभवन
- (4) पूर्ण आंतरिक परावर्तन

'Fibre optics' technology depends upon which phenomenon ?

- (1) Diffraction
- (2) Dispersion
- (3) Total Refraction
- (4) Total Internal Reflection

64. जैवविविधता म्हणजे _____ .

- (1) नानाप्रकारच्या विविधता व अनित्य संख्यांची जीवसृष्टी असलेली परिसंस्था
- (2) प्राणी अगर वनस्पतीच्या जातीचा पूर्ण नाश
- (3) स्थलांतरीत पक्षांच्या राहण्याच्या ठिकाणामधील बदल
- (4) जाति वर्ग छोट्या छोट्या समुहामध्ये विभागले जातात त्यामुळे त्यांना सहन करणे शक्य न होणे

Biodiversity refers to the _____ .

- (1) Number, variety and variability of living organisms and ecosystem
- (2) Complete disappearance of species
- (3) Migratory birds face the loss of their seasonal habitats
- (4) Species become divided into smaller populations that cannot sustain themselves

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

65. इन्सुलिनच्या उणीवेमुळे _____ होतो.

(1) मलेरिया	(2) मधुमेह
(3) दात्रपेशी पांडुरोग	(4) संधिरोग

Insufficiency of Insulin causes _____ .

(1) Malaria	(2) Diabetes
(3) Sickle-cell anaemia	(4) Gout

66. ग्रामिण भागात आणि जहाजामध्ये पिण्यायोग्य पाणी पुरविण्याकरीता भाभा अणूसंशोधन केंद्राने कोणती तंत्रज्ञान पद्धती विकसित केली आहे ?

- (1) उच्च ताप बाष्पीभवन
- (2) अनेकावस्था स्फुरणबिंदू बाष्पीभवन
- (3) कमी क्षारता साधक यंत्रणा उद्योग
- (4) क्षारता निर्मूलन उद्योग

Which technology is being developed by Bhabha Atomic Research Centre for providing potable water in rural areas and in ships ?

- (1) High Temperature Evaporation (HTE)
- (2) Multi-Stage Flash Evaporation (MSFE)
- (3) Desalination Demonstration Plant (DDP)
- (4) Salination Degradation Plant (SDP)

67. आधुनिक औष्णिक विद्युत प्रकल्पामध्ये 'उच्च दर्जाच्या तंत्रज्ञानाचा' वापर केला जातो कारण _____ .

- (1) जास्त इंधन वापरावे लागते
- (2) सुरू व बंद करण्यासाठी कमीत कमी वेळ लागतो
- (3) कमी इंधन वापरावे लागते
- (4) यापैकी एकही नाही

New thermal power plant uses 'super critical technology' because of _____ .

- (1) increasing fuel consumption
- (2) start up and shut down quickly
- (3) reducing fuel consumption
- (4) None of these

68. रोजच्या आहारात आयोडीन च्या कमतरतेमुळे _____ रोग होवू शकतो.

(1) गलगंड	(2) विषमज्वर
(3) काला-आजार	(4) क्षय

Deficiency of iodine in daily diet may cause _____ disease.

(1) Goitre	(2) Typhoid
(3) Kala-Azar	(4) Tuberculosis

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

69. खालीलपैकी कोणत्या ऊर्जा उद्गमामुळे प्रदूषण निर्माण होत नाही ?

- (1) खनिज तेले (2) अणु ऊर्जा
(3) सौर ऊर्जा (4) कोळसा

Which of the following energy sources is **not** producing pollution ?

- (1) Mineral oils (2) Atomic energy
(3) Solar energy (4) Coal

70. आग विझवण्यासाठी वापरण्यात येणाऱ्या सिलेंडरमध्ये खालीलपैकी कोणता वायु असतो ?

- (1) कार्बन मोनॉक्साईड (2) सल्फर डायऑक्साईड
(3) कार्बन डायऑक्साईड (4) हायड्रोजन

The gas used in a fire extinguisher is

- (1) Carbon Monoxide (2) Sulphur Dioxide
(3) Carbon Dioxide (4) Hydrogen

71. एक बहुगुण सारणी या द्वारे दाखवली जाते

- (1) फक्त एकच गुण किंवा चल
(2) फक्त दोन गुण किंवा चले
(3) दोन किंवा दोनपेक्षा जास्त गुण किंवा चले
(4) वरील सर्व

A complex statistical table represents

- (1) only one factor or variable
(2) always two factors or variables
(3) two or more factors or variables
(4) All the above

72. एका वस्तूचा उत्पादन खर्च, कच्चा माल, मनुष्यबळ यंत्रसामग्री व वाहतूक खर्च या घटकांमध्ये 4 : 3 : 2 : 1 या प्रमाणात विभागला गेला आहे. या माहितीची वर्तुळआकृती काढल्यास सर्वात मोठ्या व सर्वात लहान घटकांच्या केंद्रीय कोनांमधील फरक किती असेल ?

- (1) 3° (2) 30°
(3) 36° (4) यापैकी नाही

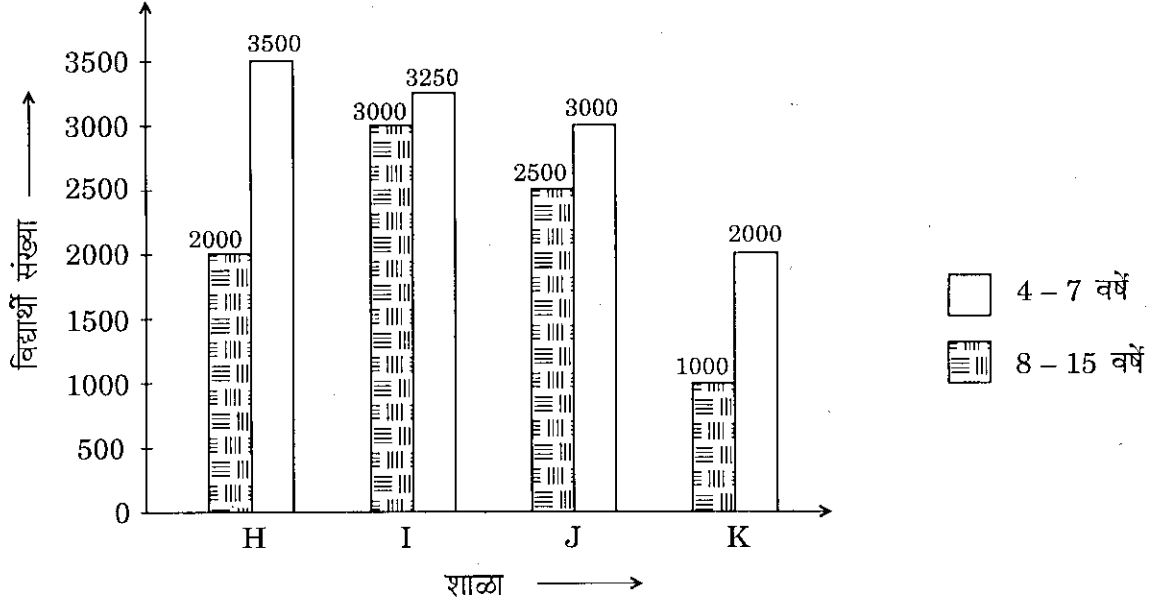
The cost of production of a certain commodity is divided into raw material, manpower, machinery and transport cost in the proportion 4 : 3 : 2 : 1 respectively. If a pie-diagram is drawn for this data, what will be the difference between the central angles of the largest and the smallest components ?

- (1) 3° (2) 30°
(3) 36° (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

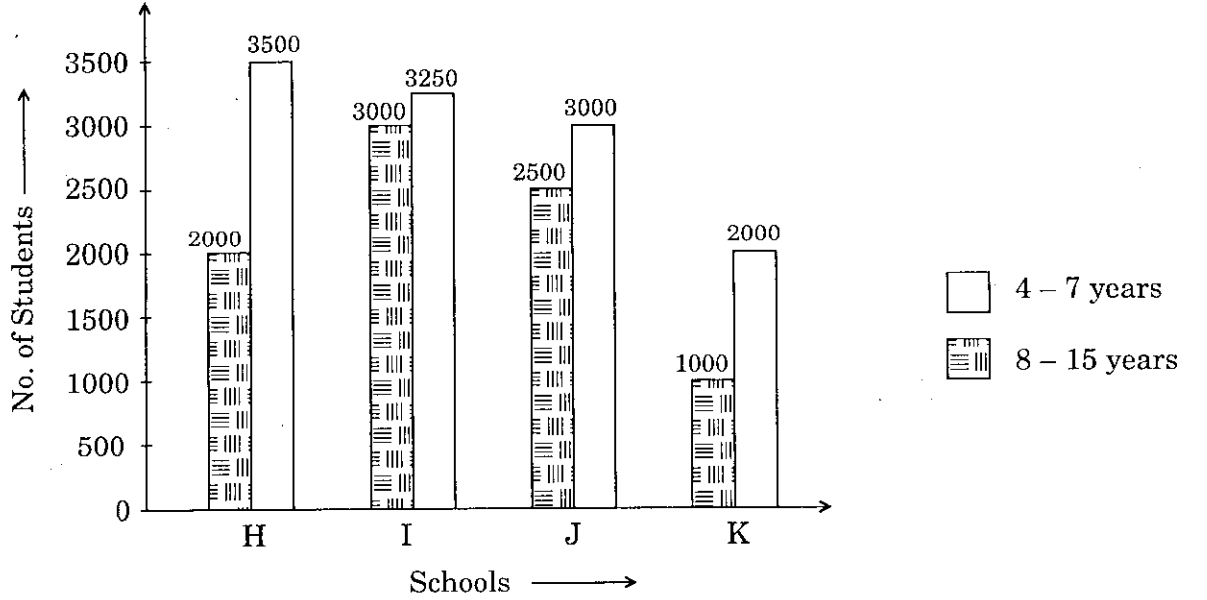
73. खालील आलेखाचा अभ्यास करून प्रश्नाचे उत्तर लिहा.

8 ते 15 वयोगटातील सर्व शाळांमधील विद्यार्थ्यांची सरासरी संख्या किती ?

- (1) 2025 (2) 2225 (3) 2325 (4) 2125

Study the diagram carefully and answer the question, given below.

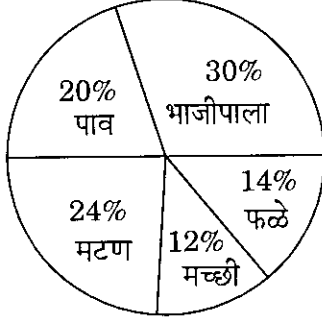
What is the average number of students in the age group 8 to 15 years, from all the schools ?

- (1) 2025 (2) 2225 (3) 2325 (4) 2125

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

74. खालील वर्तुळाकृतीचा अभ्यास करून प्रश्नाचे उत्तर लिहा. वर्तुळाकृतीत एकूण 30,000 व्यक्तींचे निरीक्षण दाखविलेले आहे.

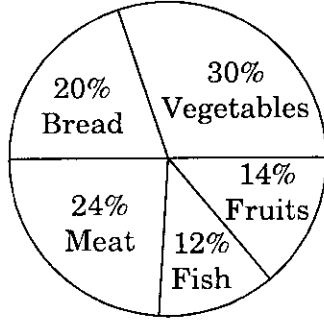
एकूण किती व्यक्ती भाजीपाला व फळे खाण्यासाठी पसंती देतात ?

- (1) 9000 (2) 4200
(3) 13200 (4) 14200

Study the following pie chart carefully, representing a survey, conducted on a sample of 30,000 people, with their preference for food.

What is the total number of people preferring vegetables and fruits ?

- (1) 9000 (2) 4200
(3) 13200 (4) 14200

75. असमान अंतर असलेल्या गटातील वारंवारिता विभाजनात आयता-चित्राच्या दंडाची उंची (लांबी) या प्रमाणात असते

- (1) गटाची वारंवारिता (2) गटाची रूंदी
(3) वारंवारितेची शेकडेवारी (4) वारंवारिता घनता

In case of frequency distribution with classes of unequal widths, the heights of bars of a histogram are proportional to

- (1) Class frequency (2) Class intervals
(3) Frequency in percentage (4) Frequency densities

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

76. 'च्यापेक्षा कमी' व 'च्यापेक्षा जास्त' प्रकारचे 'संचित वारंवारिता आलेख' या बिंदूत एकमेकास छेदतात :

- (1) मध्य (2) मध्यका
(3) बहुलक (4) प्रारंभ बिंदू

Ogives (Cumulative Frequency Curves) for more than type and less than type distributions intersect at

- (1) Mean (2) Median
(3) Mode (4) Origin

77. खालील सारणीमध्ये राज्याचे अन्नधान्याचे उत्पादन दाखविलेले आहे.

वर्ष	अन्नधान्याचे उत्पादन			
	गहू	तांदुळ	बाजरी	इतर
1989 - 90	580	170	150	350
1990 - 91	600	220	234	400
1991 - 92	560	240	228	420
1992 - 93	680	300	280	460
1993 - 94	860	260	340	500

1989 - 90 ते 1993 - 94 या कालावधीत गहूचे उत्पादन एकूण उत्पादनाच्या किती टक्के होते ?

- (1) 41.87 (2) 42.87
(3) 42.35 (4) 41.07

The following table shows the production of foodgrains in a state.

Year	Production of foodgrains			
	Wheat	Rice	Bajra	Other
1989 - 90	580	170	150	350
1990 - 91	600	220	234	400
1991 - 92	560	240	228	420
1992 - 93	680	300	280	460
1993 - 94	860	260	340	500

During the period from 1989 - 90 to 1993 - 94, what percent of the total production is the production of wheat ?

- (1) 41.87 (2) 42.87
(3) 42.35 (4) 41.07

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

78.

शिक्षण \ लिंग	मुलगे	मुली	एकुण
12वीं			398
पदवीधर	426	*	
द्विपदवीधर			500
एकुण			1400

उपरोक्त सारणीतील माहितीच्या आधारे तारांकित (*) जागेतील घटकाचे मूल्य कोणते असेल ?

- (1) 502 (2) 76 (3) 400 (4) 176

Education \ Gender	Boys	Girls	Total
H.S.C. (12 th)			398
Graduates	426	*	
Post-graduates			500
Total			1400

Using the data given in the above table, entry in the cell with '*' should be

- (1) 502 (2) 76 (3) 400 (4) 176

79. कोरडवाहू शेती पद्धतीत पावसाचे पाणी जमीनीत साठवून ठेवण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या मशागत पद्धतीची शिफारस केली आहे ?

- (1) मोठ्या आकाराचे सपाट वाफे (कंपार्टमेंट बंडींग)
 (2) शेततळे
 (3) गावतळे
 (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

In dryland farming area, which cultural method is adopted for conserving the rain water in soil during rains ?

- (1) Compartment bunding
 (2) Farm pond
 (3) Village pond
 (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

80. पाणलोट क्षेत्र विकास कार्यक्रमांमध्ये भू आणि जल संवर्धन करणेसाठी खालीलपैकी कोणत्या उपचाराचा समावेश होत नाही ?

- (1) सलग समतल चर
- (2) नाला बांध
- (3) गॅबियन बंधारा
- (4) के.टी. विअर (कोल्हापूर पद्धतीचा बंधारा)

Which of the following is **not** a soil and water conservation measure which is adopted in watershed development programme ?

- (1) Continuous contour terracing
- (2) Nala Bunding
- (3) Gabian Bandhara
- (4) K.T. Weir (Kolhapur Type Bandhara)

81. गहू पिकातील खालीलपैकी कोणते जनूक गहू पिकात बुटकेपणा आणणेस कारणीभूत आहे ?

- (1) डी.एन.ए.
- (2) आर.एन.ए.
- (3) क्राय-1
- (4) नोरेन

Which of the following genes in wheat crop is responsible for dwarfing of wheat plant ?

- (1) D.N.A.
- (2) R.N.A.
- (3) Cry-I
- (4) Norain

82. महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्रापैकी किती टक्के क्षेत्र 2004-2005 साली वनाखाली (जंगलाखाली) होते ?

- (1) 33.00 टक्के
- (2) 16.9 टक्के
- (3) 20.22 टक्के
- (4) 22.22 टक्के

Out of the total geographical area of Maharashtra, state how much percent area was under the forests during 2004 - 2005.

- (1) 33.00 percent
- (2) 16.9 percent
- (3) 20.22 percent
- (4) 22.22 percent

83. खालीलपैकी कोणत्या वनस्पतीची बायोडिझेल उत्पादनासाठी पडीक जमीनीवर लागवडीसाठी शिफारस केलेली आहे ?

- (1) जट्रोफा (वनएरंड)
- (2) कॅसिया (तरवड)
- (3) युकेलिप्टस (निलगिरी)
- (4) टिक (साग)

Which of the following plant species is recommended for cultivation on waste lands for bio-diesel production ?

- (1) Jatropha
- (2) Cassia
- (3) Eucalyptus
- (4) Teak

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

84. नुकतीच प्रसारीत केलेली ऊसाची कोणती जात क्षारास सहनशिल असून ती क्षारपड जमीनीत लागवडीसाठी शिफारस केली आहे ?

- (1) को. 86032 (2) को. 94012
(3) को. एम. 0265 (फुले-265) (4) को. 8014

Which recently released sugarcane variety is salt tolerant and recommended for cultivation on saline lands ?

- (1) Co. 86032 (2) Co. 94012
(3) Co.M. 0265 (Phule-265) (4) Co. 8014

85. भारत सरकारने, सध्या तात्पूरता, बी.टी. वांग्याच्या लागवडीसाठी भारतात परवानगी देण्याचा निर्णय कां लांबणीवर टाकला आहे ?

- (1) ते मानवी आरोग्यास घातक आहे
(2) ते जनावरांच्या आरोग्यास घातक आहे
(3) ते पर्यावरणास घातक आहे
(4) याचा मानवी व पशूंच्या आरोग्यावर काय परिणाम होतो आहे याबाबत आधिक पद्धतशीर व व्यापक चांचण्या घेणे आहे

Why, for the time being, has the Govt. of India postponed the approval for cultivation of B.T. Brinjal in India ?

- (1) It is hazardous to human health
(2) It is hazardous to animal health
(3) It is hazardous to environment
(4) It is necessary to conduct more systematic and comprehensive trials and tests on human and animal health

86. बी.टी. कापसातील खालीलपैकी कोणता घटक अतिशय घातक अशा कापसावरील बोंडअळ्या किटकांचे नियंत्रण करतो ?

- (1) अँझैडरैकटिन (2) बॅसिलस थुरेनजिएनसिस जनुक
(3) वर्टिसिलियम (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following in B.T. cotton is responsible for control of cotton bollworms which are the serious insect pests of cotton ?

- (1) Azadirachtin (2) Bacillus thuringiensis gene
(3) Verticillium (4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

87. _____ या वृक्षाच्या बियापासून काढलेला अर्क पिकावरील किडींच्या नियंत्रणासाठी वापरला जातो.

(1) सागवान	(2) चंदन
(3) कडूनिंब	(4) वरीलपैकी एकही नाही

The seed extract of _____ tree is used for control of insect pests of crops.

(1) Teak	(2) Sandalwood
(3) Neem	(4) None of these

88. सिताफळ, डाळींब, आवळा, चिंच ही प्रामुख्याने _____ फळपिके आहेत.

(1) कोरडवाहू	(2) बागायती
(3) दलदलीच्यापानथळजमिनी	(4) वरीलपैकी एकही नाही

Custard apple, Pomegranate, Amla, Tamarind are mainly _____ horticultural crops.

(1) Dry land	(2) Irrigated
(3) Marshy land	(4) None of these

89. जमिनीची धूप होऊ न देणारी पिके

(1) ज्वारी, हरभरा	(2) बाजरी, गहू
(3) ज्वारी, भुईमुग	(4) चवळी, मूग, तूर

Erosion resisting crops are

(1) Jowar, Gram	(2) Bajra, Wheat
(3) Jowar, Groundnut	(4) Cowpea, Green gram, Red gram

90. महाराष्ट्र राज्याच्या एकूण पिकाखालील क्षेत्रापैकी किती टक्के क्षेत्र सिंचनाखाली आहे ?

(1) 40	(2) 20	(3) 17	(4) 60

Out of the total cultivable area of Maharashtra state, what is the percentage of irrigated area ?

(1) 40	(2) 20	(3) 17	(4) 60

91. ठिबक सिंचन पद्धतीचा वापर केल्यामुळे किती टक्के सिंचनाच्या पाण्याची बचत होते ?

(1) 40 ते 50	(2) 20 ते 30
(3) 70 ते 80	(4) 10 ते 20

What is the percentage of saving of irrigation water in drip irrigation system ?

(1) 40 to 50	(2) 20 to 30
(3) 70 to 80	(4) 10 to 20

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

92. महाराष्ट्रातील रासायनिक खतांचा प्रती हेक्टरा सरासरी वापर सन 2008 – 09 साली किती होता ?

- (1) 110.7 किलो/हे. (2) 127.4 किलो/हे.
 (3) 135.7 किलो/हे. (4) 145.7 किलो/हे.

What was the average use of inorganic fertilizer per hectare in Maharashtra during the year 2008 – 09 ?

- (1) 110.7 kg/ha. (2) 127.4 kg/ha.
 (3) 135.7 kg/ha. (4) 145.7 kg/ha.

93. एक टन शेणखता पासून किती किलो नत्र जमिनीत टाकला जातो ?

- (1) 5.6 kg (2) 13.5 kg
 (3) 17.8 kg (4) 24.8 kg

How much kg. of Nitrogen is added in the soil from one tonne of FYM ?

- (1) 5.6 kg (2) 13.5 kg
 (3) 17.8 kg (4) 24.8 kg

94. सेंद्रिय खतांची गुणवत्ता ठरविणाऱ्या प्रमाणकांमध्ये त्या सेंद्रिय खतात जलधारण क्षमता किती टक्के असावी लागते ?

- (1) 30% पेक्षा अधिक (2) 20% पेक्षा कमी
 (3) 15 टक्के पेक्षा कमी (4) 10 टक्के पेक्षा कमी

What is the water holding percentage in organic fertilizers while deciding quality retting ?

- (1) More than 30% (2) Less than 20%
 (3) Less than 15% (4) Less than 10%

95. खालीलपैकी कोणती शाखा उद्यानविद्या शास्त्राची शाखा **नाही** ?

- (1) फलोत्पादन (2) भाजीपाला उत्पादन
 (3) पुष्पोत्पादन (4) मधूमक्षिका पालन

Which of the following is **not** a branch of horticultural science ?

- (1) Pomology (2) Olericulture
 (3) Floriculture (4) Apiculture

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

96. महाराष्ट्र सरकारने, महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महामंडळामार्फत सुरु केलेली खालीलपैकी कोणती कृषिमाल खरेदी योजना राज्यात आत्तापर्यंत यशस्वीरित्या सुरु आहे ?

- (1) एकाधिकार कापूस खरेदी योजना
- (2) तेलबिया व कडधान्ये खरेदी योजना
- (3) महाग्रेप
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which of the following Agricultural produce purchase schemes initiated by the Maharashtra Govt. through Maharashtra State Co-operative Marketing Federation is still running successfully in the state ?

- (1) Monopoly Cotton Purchase Scheme
- (2) Oilseeds & Pulses Purchase Scheme
- (3) Mahagrape
- (4) None of the above

97. भारतातील कृषि क्षेत्राच्या कमी उत्पादकतेची काय कारणे आहेत ?

- (1) सुधारित तंत्रज्ञान वापराचा अभाव
- (2) आर्थिकदृष्ट्या न परवडणारी जमीन धारकता
- (3) शेतकऱ्याची कमी आर्थिक कुवत
- (4) वरील सर्व

What are the reasons of low productivity of Indian agriculture ?

- (1) Lack of use of improved technology
- (2) Uneconomical size of land holdings
- (3) Financial weakness of farmers
- (4) All of the above

98. कोणत्या वर्षी भारत सरकारने जागतिक व्यापारसंघटनेशी करार केला आणि जागतिक व्यापार संघटना (डब्ल्यू.टी.ओ.) कधी अस्तित्वात आली ?

(1) 1948 – 1949	(2) 1992 – 1993
(3) 1994 – 1995	(4) 1996 – 1997

In which year did the Government of India sign the World Trade Organisation (WTO) agreement and when did the WTO come into existence ?

(1) 1948 – 1949	(2) 1992 – 1993
(3) 1994 – 1995	(4) 1996 – 1997

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

99. आर्थिक प्रगतीचे सर्वोत्कृष्ट मुल्यमापन कोणते ?

- (1) निव्वळ राष्ट्रीय उत्पन्न
- (2) दर डोई उत्पन्न
- (3) स्थूल देशांतर उत्पन्न
- (4) उत्पन्नाचा विनियोग

Which is the best measurement of economic development ?

- (1) Net National Product (NNP)
- (2) Per capita income (PCI)
- (3) Gross Domestic Product (GDP)
- (4) Disposal of Income

100. शेती व्यवस्थापनात खालीलपैकी कोणती तत्त्व प्रणाली महत्त्वाची आहे ?

- (1) जास्त खर्चाचे तंत्रज्ञान
- (2) जास्तित ज्यास्त गुंतवणूकीत, कमी फायदा
- (3) अधिक उत्पादन, आणि योग्य गुंतवणूक
- (4) वरील सर्व

In management of agriculture, which of the following principals is most important ?

- (1) High cost technology
- (2) High investment and low profit
- (3) Maximum production of optimum investment
- (4) All above

101. महाराष्ट्रात _____ पासून राष्ट्रीय पीक विमा योजना लागू करण्यात आली आहे.

- (1) 2004 - 05
- (2) 1990 - 91
- (3) 1999 - 2000
- (4) वरीलपैकी एकही नाही

In Maharashtra, National Crop Insurance Scheme is being implemented since

- (1) 2004 - 05
- (2) 1990 - 91
- (3) 1999 - 2000
- (4) None of these

102. नफा खर्चाचे प्रमाण हे _____ या सुत्राने काढतात.

- (1) एकंदरीत उत्पन्न / उत्पादन खर्च
- (2) निव्वळ उत्पन्न / उत्पादन खर्च
- (3) उत्पादन खर्च / एकंदरीत उत्पन्न
- (4) उत्पादन खर्च / निव्वळ उत्पन्न

Benefit cost ratio is worked out by the formula

- (1) Gross monetary returns / Cost of cultivation
- (2) Net monetary returns / Cost of cultivation
- (3) Cost of cultivation / Gross monetary returns
- (4) Cost of cultivation / Net monetary returns

103. खालीलपैकी प्रतिक्विंटल उत्पादन खर्च काढण्यासाठी कोणती बाब उपयुक्त आहे ?

- (1) उत्पादनाचा खर्च
- (2) शेती साठी खर्च
- (3) व्यापारा साठी खर्च
- (4) एकूण उत्पादनावरील खर्च

Which of the following is useful to calculate per quintal production cost ?

- (1) Cost of cultivation
- (2) Cost of farming
- (3) Cost of business
- (4) Cost of production

104. खालीलपैकी ग्रामपातळीवर असणाऱ्या मुलभूत संस्था कोणत्या ?

- (1) ग्रामपंचायत, शाळा, रुग्णालय
- (2) ग्रामपंचायत, शाळा, सहकारी पत संस्था
- (3) सहकारी पत संस्था, शाळा, कृषि मंडळ
- (4) रुग्णालय, शाळा, महिला मंडळ

Which of the following is the basic organization at village level ?

- (1) Gram panchayat, school, hospital
- (2) Gram panchayat, school, co-operative society
- (3) Co-operative path sanstha, school, Agricultural Mandal
- (4) Hospital, school, Mahila Mandal

105. अंदाजपत्रक सादर करणे ही कोणत्या विभागाची जबाबदारी आहे ?

- (1) अंदाजपत्रक विभाग
- (2) आर्थिक घडामोडी विभाग
- (3) महसूल विभाग
- (4) व्यय विभाग

Which department is responsible for preparation of the Budget ?

- (1) Department of Budget
- (2) Department of Economic Affairs
- (3) Department of Revenue
- (4) Department of Expenditure

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

106. केंद्र सरकार पूरक अंदाजपत्रक केव्हा सादर करते ?

- (1) रोजगार निर्माती होण्याकरिता
- (2) गरिबी निर्मूलनाकरिता
- (3) युद्ध भूकंप यासारख्या आपतकालीन परिस्थितीत
- (4) चलनवाढ नियंत्रित ठेवण्याकरिता

When does the Central Government present the supplementary budget ?

- (1) For the purpose of employment generation
- (2) Poverty alleviation
- (3) In emergency period like war, earthquakes
- (4) For controlling inflation

107. भारताच्या पंचवार्षिक योजनेच्या आराखड्याचे शिल्पकार कोण ?

- (1) महात्मा गांधी
- (2) डॉ. मनमोहन सिंग
- (3) पी.सी. चिदंबरम
- (4) प्रो. महालनोबिस

Who is the architect of the structure of India's Five Year planning model ?

- (1) Mahatma Gandhi
- (2) Dr. Manmohan Singh
- (3) P.C. Chidambaram
- (4) Prof. Mahalnobis

108. 1950 साली सुरू केलेल्या पहिल्या पंचवार्षिक योजने पासून (आतापर्यंत) किती पंचवार्षिक योजनांमध्ये भारतीय अर्थव्यवस्थेने आर्थिक वृद्धी दराचे निर्धारित लक्ष्य ओलांडले आहे ?

- (1) 5 पंचवार्षिक योजनांमध्ये
- (2) 2 पंचवार्षिक योजनांमध्ये
- (3) 4 पंचवार्षिक योजनांमध्ये
- (4) कोणत्याही नाही

Since the 1st Five Year Plan was introduced in 1950, in how many plans has the growth performance of the economy exceeded the plan target ?

- (1) In 5 Five Year Plans
- (2) In 2 Five Year Plans
- (3) In 4 Five Year Plans
- (4) None of these

109. 9व्या पंचवार्षिक योजनेच्या काळात महाराष्ट्राच्या ढोबळ राज्य उत्पन्नाचा सरासरी वृद्धी दर (CAGR) काय होता ?

- (1) 5.3%
- (2) 3.8%
- (3) 3.5%
- (4) 8.3%

During the 9th Plan, at what CAGR (Compounded Average Growth Rate) did Maharashtra's Gross State Domestic Product increase ?

- (1) 5.3%
- (2) 3.8%
- (3) 3.5%
- (4) 8.3%

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

110. अकराव्या पंचवार्षिक योजनेअंतर्गत राष्ट्रीय पातळीवर नियंत्रित करता येण्याजोग्या (monitorable) 27 लक्ष्यांपैकी किती लक्ष्ये वेगवेगळी करून राज्यपातळीवर पर्याप्त लक्ष्ये म्हणून केली गेली आहेत ?

- (1) 13 (2) 18 (3) 27 (4) 15

How many out of 27 monitorable national targets have been disaggregated into appropriate targets for individual States in the 11th Five Year Plan ?

- (1) 13 (2) 18 (3) 27 (4) 15

111. राजकोषिय धोरण कशाशी संबंधित आहे ?

- (1) आयात आणि निर्यात (2) सार्वजनिक महसूल आणि सार्वजनिक खर्च
(3) चलनविषयक मुद्दे (4) लोकसंख्या नियंत्रण

Fiscal policy is connected with

- (1) Imports and exports (2) Public revenue and Public expenditure
(3) Issue of currency (4) Population control

112. खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा अधिक कार्यक्षमपणे वापर करून वेगाने आर्थिक विकास किंवा आर्थिक वृद्धीसाध्य होण्यास मदत होते ?

- (1) देशाची साधनसामुग्री (2) परकीय गुंतवणूक
(3) आंतरराष्ट्रीय व्यापार (4) स्थिर मालमला

Which of the following factors helps in rapid economic development or economic growth ?

- (1) Country's Resources (2) Foreign Investment
(3) International Trade (4) Fixed Assets

113. खालीलपैकी भारतातील कोणत्या राज्यात सर्वाधिक विद्यापीठे आहेत ?

- (1) आंध्र प्रदेश (2) गुजरात
(3) महाराष्ट्र (4) उत्तर प्रदेश

Which of the following Indian States has the maximum number of universities ?

- (1) Andhra Pradesh (2) Gujarat
(3) Maharashtra (4) Uttar Pradesh

114. खालीलपैकी कोणती संकल्पना 'पंचायत राज' या संकल्पनेशी संबंधित नाही ?

- (1) जिल्हा मंडळ (2) विभागीय गाव समित्या
(3) ग्राम सभा (4) पंचायत समिती

Which of the following concepts is *not* a part of Panchayati Raj ?

- (1) District Board (2) Town Area Committees
(3) Village Sabha (4) Panchayat Samiti

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

115. तुटीचे अंदाजपत्रक म्हणजे

(1) खर्चपेक्षा महसूल अधिक	(2) महसूलापेक्षा खर्च अधिक
(3) समान महसूल आणि खर्च	(4) निर्यातीपेक्षा आयात अधिक

Deficit Budget means

(1) Revenue more than expenditure	(2) Expenditure exceeds revenue
(3) Revenue equal to expenditure	(4) Import exceeds export

116. पुढील राज्यापैकी भारतातील लोकसंख्येची सर्वाधिक घनता असलेले राज्य कोणते ?

(1) मध्य प्रदेश	(2) राजस्थान
(3) उत्तर प्रदेश	(4) कर्नाटक

In which the following states of India is the population density the highest ?

(1) Madhya Pradesh	(2) Rajasthan
(3) Uttar Pradesh	(4) Karnataka

117. बेरोजगारीचा अभ्यास करण्यासाठी 1973 साली कोणती समिती नेमण्यात आली होती ?

(1) राज समिती	(2) डॉ. एल.के. झा
(3) भगवती	(4) के.सी. पंत

Which committee was appointed in 1973 for the study of unemployment ?

(1) Raj Committee	(2) Dr. L.K. Jha
(3) Bhagwati	(4) K.C. Pant

118. खालीलपैकी कोणते चलन हे कायदेशिर चलन **नाही** ?

(1) नाणी	(2) नोटा
(3) बँकाची मागणी ठेवी	(4) यापैकी कोणी नाही

Which one of the following currencies is **not** a legal currency ?

(1) Coins	(2) Notes
(3) Banks demand deposit	(4) None of these

119. भारतीय नियोजनाचे स्वरूप कोणत्या प्रकारचे आहे ?

(1) लोकशाही	(2) हुकूमशाही
(3) केंद्रित	(4) भांडवलशाही

Which type of nature is found in the Indian planning ?

(1) Democracy	(2) Dictatorship
(3) Centralized	(4) Capitalized

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

120. आशियाई विकास बँकेचे भारतातील निवासी कार्यालय कोठे आहे ?

(1) नवी दिल्ली	(2) मुंबई
(3) चेन्नई	(4) कोलकत्ता

Where is the Asian Development Bank's Indian residential office situated ?

(1) New Delhi	(2) Mumbai
(3) Chennai	(4) Kolkata

121. महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प 2009 - 10 या वर्षासाठी पर्यटन विकासाला चालना देण्यासाठी किती कोटी रुपयाची तरतुद केली आहे ?

(1) ₹ 155 कोटी	(2) ₹ 125 कोटी
(3) ₹ 120 कोटी	(4) ₹ 150 कोटी

How much amount is reserved for the development of tourism in Maharashtra's budget for the year 2009 - 10 ?

(1) ₹ 155 crores	(2) ₹ 125 crores
(3) ₹ 120 crores	(4) ₹ 150 crores

122. जिल्हा नियोजन व विकास मंडळाचा अध्यक्ष कोण असतो ?

(1) जिल्हा विकास अधिकारी	(2) जिल्हा नियोजन अधिकारी
(3) पालकमंत्री	(4) जिल्हाधिकारी

Who is the chairperson of the District Planning and Development Commission ?

(1) District Development Officer	(2) District Planning Officer
(3) Guardian Minister	(4) Collector

123. रोजगार हमी योजना प्रथम _____ राज्यात राबविली.

(1) महाराष्ट्र	(2) गुजरात
(3) राजस्थान	(4) उत्तर प्रदेश

Employment Guarantee Scheme was firstly implemented in _____ state.

(1) Maharashtra	(2) Gujarat
(3) Rajasthan	(4) Uttar Pradesh

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

124. NABARD चे पुर्णरूप _____ आहे.

- (1) नेशनल एडिशन बँक ऑफ एग्रीकल्चर रिसोर्स डेवलपमेन्ट
- (2) नेशनल बँक फॉर एग्रीकल्चर एण्ड रूरल डेवलपमेन्ट
- (3) नेशनल एग्रीकल्चर बोर्ड ऑफ एग्रीकल्चर रिसोर्स डेवलपमेन्ट
- (4) यापैकी नाही

NABARD's long form is

- (1) National Addition Bank of Agriculture Resource Development
- (2) National Bank for Agriculture and Rural Development
- (3) National Agriculture Board of Agriculture Resource Development
- (4) None of these

125. प्रत्यक्ष कराचा अंतिम करभार कोणावर पडतो ?

(1) ग्राहक	(2) सरकार
(3) करदाता	(4) व्यापारी

Whom does the burden of direct tax affect in the end ?

(1) Consumer	(2) Government
(3) Tax-payer	(4) Trader

126. वित्तीय प्रशासनाचा आत्मा कशाला म्हणतात ?

(1) अंदाजपत्रक	(2) वित्तपत्रक
(3) योजनापत्रक	(4) वरीलपैकी नाही

Which is said to be the soul of financial administration ?

(1) Budget	(2) Financial sheet
(3) Planning sheet	(4) None of these

127. घटनेच्या कोणत्या कलमानुसार नियंत्रक व महालेखापरिक्षकाची नियुक्ती करण्याचा अधिकार राष्ट्रपतीला आहे ?

(1) कलम 148	(2) कलम 142
(3) कलम 155	(4) कलम 130

Under which Article of the Constitution, can the President appoint the Comptroller and Auditor-General ?

(1) Art. 148	(2) Art. 142
(3) Art. 155	(4) Art. 130

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

128. विक्रीकर महसुल लेखा परीक्षण कोणत्या विभागातर्फे केले जाते ?

(1) वित्त विभाग	(2) महालेखापाल
(3) लोक लेखा समिती	(4) यापैकी नाही

Which department conducts the sales tax revenue audit ?

(1) Finance Department	(2) Accountant General
(3) Public Accounts Committee	(4) None of these

129. शेतीतील उत्पन्नावर आयकर लावण्याचे अधिकार कोणाला आहेत ?

(1) भारत सरकार	(2) राज्य सरकार
(3) जिल्हा परिषद	(4) यापैकी कोणीही नाही

Who has rights to charge income tax on agricultural income ?

(1) Government of India	(2) State Government
(3) Zilla Parishad	(4) None of the above

130. महाराष्ट्राचा अर्थसंकल्प कोणत्या दिवशी विधानसभेत मांडला जातो ?

(1) 21 फेब्रुवारी	(2) 19 मार्च
(3) 21 मार्च	(4) 1 एप्रिल

On which day is Maharashtra's budget put in front of the Legislative Assembly ?

(1) 21 February	(2) 19 March
(3) 21 March	(4) 1 April

131. एके वर्षी - नैऋत्य मान्सून, वारे त्यांच्या नेहमीच्या दिशेन वाहात होते, अचानक बंगालच्या उपसागरात कमी दाबाचा पट्टा निर्माण झाल्याने ते पूर्व दिशेने वाहू लागले-काही काळाने ते उत्तर दिशेने वाहू लागले. हे वारे मध्यप्रदेशापर्यंत पोहोचले तोपर्यंत गुजरातच्या किनारपट्टीवर कमी दाबाचा पट्टा निर्माण झाला. त्यामुळे त्यांनी दिशा बदलली. परंतु ते गुजरात पर्यंत पोहोचण्यापूर्वी वातावरणातील बदलामुळे ते त्यांच्या डावीकडे 90° तून वळले तर त्यांची आताची वाहाण्याची दिशा कोणती ?

(1) पूर्व	(2) पश्चिम	(3) दक्षिण	(4) उत्तर

Once, the South-East Monsoon winds were flowing in their regular direction. Suddenly they change their direction as low pressure belt was formed in the Bay of Bengal. After some time they started flowing toward North. But as they reached Madhya Pradesh a low pressure belt was developed at coastal Gujarat and they changed direction. Before reaching Gujarat due to sudden change in atmosphere they turned through 90° to their left and started flowing. What is their direction now ?

(1) East	(2) West	(3) South	(4) North

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

132. खाली दिलेल्या प्रश्नात दोन विधाने व दोन निष्कर्ष I आणि II दिलेले आहेत. ते निष्कर्ष वाचून कोणता निष्कर्ष योग्य आहे ते दिलेल्या विधानानुसार ठरवा.

विधाने : सर्व फुले देठ असतात.

सर्व देठ मुळे असतात.

निष्कर्ष : I. सर्व मुळे फुले असतात.

II. सर्व देठ फुले असतात.

(1) फक्त I योग्य

(2) फक्त II योग्य

(3) I किंवा II

(4) I व II दोन्हीही योग्य नाहीत

In the question below, two statements are given followed by two conclusions no. I & II. Read the conclusions and then decide which of the given conclusion(s) logically follows from the two given statements.

Statements : All flowers are stems.

All stems are roots.

Conclusions : I. All roots are flowers.

II. All stems are flowers.

Mark your answer as

(1) if only conclusion I follows

(2) if only conclusion II follows

(3) if either I or II follows

(4) if neither I nor II follows

133. विसंगत शब्द शोधा :

भाऊ, वडील, काका, विद्यार्थी

(1) भाऊ

(2) वडील

(3) काका

(4) विद्यार्थी

Find out the odd word :

Brother, Father, Uncle, Student

(1) Brother

(2) Father

(3) Uncle

(4) Student

134. 7 व 3 हे अंक एकेकदाच वापरून तयार होणाऱ्या लहान व मोठ्या संख्येतील फरक किती ?

(1) 37

(2) 36

(3) 13

(4) 17

What is the difference between the biggest number and the smallest one which can be made from 7 and 3 ?

(1) 37

(2) 36

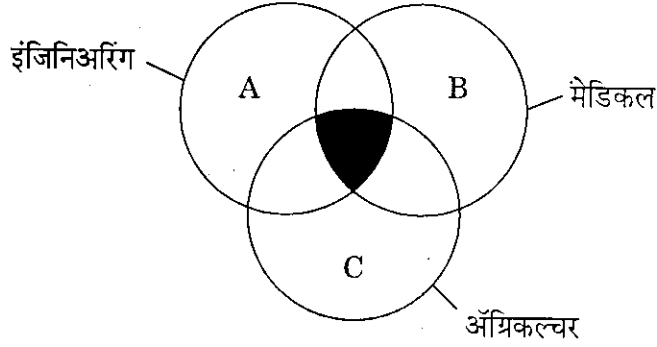
(3) 13

(4) 17

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

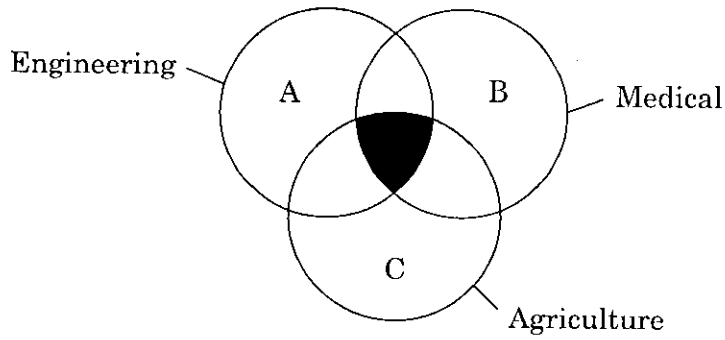
135. इयत्ता 12वीं विज्ञान वर्गातील विद्यार्थ्यांनी दाखविलेली करिअरसंबंधी आवड वेन आकृतीमध्ये दिली आहे. छायांकित भागावरून काय निष्कर्ष काढाल ?

- (1) इंजिनअरिंग व मेडिकलची आवड असणारे विद्यार्थी
- (2) इंजिनअरिंग व अॅग्रिकल्चरची आवड असणारे विद्यार्थी
- (3) मेडिकल व अॅग्रिकल्चरची आवड असणारे विद्यार्थी
- (4) तीनही शाखांची आवड असणारे विद्यार्थी

The following Venn diagram shows the liking of 12th standard Science students about their career.

What conclusion will you draw from the shaded portion of the Venn diagram ?

- (1) Students liking Engineering & Medical stream
- (2) Students liking Engineering and Agriculture
- (3) Students liking Medical and Agriculture
- (4) Students liking all the three faculties

136. विसंगत निर्देशक ओळखा.

भूतान हा एक जबाबदार कार्बन उदासीन देश आहे.
पर्याय

- (1) आधिकाधिक क्षेत्र शेतीखाली आणण्याला प्राधान्य
- (2) एकूण राष्ट्रीय समाधानांक वाढवण्याला प्राधान्य
- (3) कीटकनाशके व रासायनिक खते यांच्या वापराला नाकार
- (4) खाण उद्योगांचा विकास केलेला नाही

Identify odd indicator.

Bhutan is a responsible carbon neutral nation.

Options

- (1) Priority for bringing more area under agriculture
- (2) Priority for increasing Gross National Happiness Quotient
- (3) Use of pesticides and chemical fertilizers is not allowed
- (4) Mining industries are developed

137. घटितांची तर्कशुद्ध मांडणी करा :

- I. प्रतिजैवकांची मात्रा टाळणे
- II. अतिदुर्बल बॅक्टेरियांचा नाश
- III. कमी दुर्बल बॅक्टेरियांचा नाश
- IV. लगोलग प्रतिजैवकाची दुसरी मात्रा
- V. प्रतिजैवकाची पहिली मात्रा
- VI. बॅक्टेरियांची लागण
- VII. सुरक्षित जातीच्या बॅक्टेरियांचा उदय

- (1) V → VII → III → II → IV → I → VI
- (2) II → VI → IV → V → III → I → VII
- (3) VI → V → II → IV → III → I → VII
- (4) VII → V → III → II → IV → I → VI

Arrange the following events in a logical sequence :

- I. Skipping of antibiotic dose
- II. Destruction of very weak bacteria
- III. Destruction of less weak bacteria
- IV. Immediate administration of second dose of antibiotic
- V. First dose of antibiotic
- VI. Bacterial infection
- VII. Emergence of immune variety of bacteria

- (1) V → VII → III → II → IV → I → VI
- (2) II → VI → IV → V → III → I → VII
- (3) VI → V → II → IV → III → I → VII
- (4) VII → V → III → II → IV → I → VI

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

138. "अ" ही व्यक्ती एका स्थानापासून घडयाळी दिशेने 360° कोनीय अंतर जाते. "ब" ही व्यक्ती त्याच स्थानापासून घडयाळी दिशेने 180° कोनीय अंतर जाते. तर त्या दोघांतील कोनीय अंतर किती ?

- (1) 90° (2) 180° (3) 0° (4) 360°

"A" moves clockwise through an angular distance of 360° from a particular point.

"B" moves clockwise through an angular distance of 180° from the same point.

What is the angular distance between A and B ?

- (1) 90° (2) 180° (3) 0° (4) 360°

139. खालील मालिका पूर्ण करा :

CEF, CGH, CIJ, CKL, _____

- (1) CNM (2) CMN (3) MCN (4) MNC

Complete the following series :

CEF, CGH, CIJ, CKL, _____

- (1) CNM (2) CMN (3) MCN (4) MNC

140. खालीलपैकी कोणती संख्या वेगळी आहे ?

125, 64, 36, 27

- (1) 125 (2) 64 (3) 36 (4) 27

Which of the following numbers is different from others ?

125, 64, 36, 27

- (1) 125 (2) 64 (3) 36 (4) 27

141. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता शब्द येईल ?

जर HONESTY = MTSJXYD तर SOLUBLE = ?

- (1) XTQZGJQ (2) XQTGZJQ
(3) TXZQGQJ (4) XTQZGQJ

Which word should come at the question mark ?

If HONESTY = MTSJXYD then SOLUBLE = ?

- (1) XTQZGJQ (2) XQTGZJQ
(3) TXZQGQJ (4) XTQZGQJ

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

142. संजयचे जन्मवर्ष निश्चित करण्याच्या दृष्टीने योग्य पर्याय निवडा.

- I. संजय गोपाळपेक्षा 6 वर्षांनी मोठा आहे.
 II. गोपाळचा भाऊ 1982 साली जन्मला.
 III. संजयचा भाऊ गोपाळच्या भावापेक्षा लहान असून तो गोपाळपेक्षा 8 वर्षांनी लहान आहे.

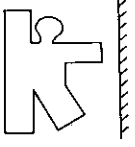
- (1) I व II (2) II व III
 (3) I, II व III (4) I व III

Select the correct alternative to decide Sanjay's year of birth.

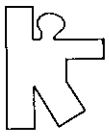
- I. Sanjay is 6 years older than Gopal.
 II. Gopal's brother was born in 1982.
 III. Sanjay's brother is 2 years younger than Gopal's brother who is 8 years younger than Gopal.

- (1) I and II (2) II and III
 (3) I, II and III (4) I and III

143. खालील आकृतीची दिलेल्या आरशातील प्रतिमा कोणती ?

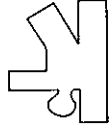
पर्याय

(1)

(2)

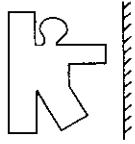

(3)

(4)

Which figure is the image of the figure shown along with mirror ?

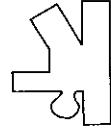
Answer options

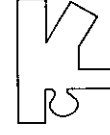
(1)

(2)

(3)

(4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

144. समुद्रसपाटीपासून उंचावर प्रेशरकुकरचा उपयोग करतात कारण

- (1) या पातळीवर हवेचा दाब जास्त असल्यामुळे पाण्याचा उत्कलनबिंदू कमी असतो
- (2) या पातळीवर हवेचा दाब कमी असल्यामुळे पाण्याचा उत्कलनबिंदू जास्त असतो
- (3) या पातळीवर हवेचा दाब कमी असल्यामुळे पाण्याचा उत्कलनबिंदू कमी असतो
- (4) या पातळीवर हवेचा दाब नसल्याने पाणी उकळले जात नाही

Pressure cooker is used at high altitude because

- (1) at this level boiling point of water is low due to high air pressure
- (2) at this level boiling point of water is high due to low air pressure
- (3) at this level boiling point of water is low due to low air pressure
- (4) at this level water never boils due to lack of air pressure

145. जर 1234 = RICE व 576 = MAT, तर 63741 = ?

- (1) CTAER
- (2) TCAER
- (3) CTEAR
- (4) TCARE

If 1234 = RICE and 576 = MAT, then 63741 = ?

- (1) CTAER
- (2) TCAER
- (3) CTEAR
- (4) TCARE

146. खाली दिलेला प्रश्न अक्षरक्रमावर आधारित आहे प्रत्येक क्रमात काही अक्षरे गाळली आहेत जी चार पर्यायापैकी एका पर्यायामध्ये आहेत. योग्य पर्याय शोधा.

a_ba_cbaac_aa_ba

- (1) ccbb
- (2) cabc
- (3) ccbcb
- (4) bacc

Question below is based on letter sequence. In the sequence, some letters are missing which are given as one of the four alternatives under the sequence. Find the correct alternative.

a_ba_cbaac_aa_ba

- (1) ccbb
- (2) cabc
- (3) ccbcb
- (4) bacc

147. जर डॉक्टरांनी तुम्हाला 10 गोळ्या दर एक तासाने एक घ्यायला सांगितल्या तर त्या सर्व गोळ्या संपण्यासाठी किती वेळ लागेल ?

- (1) 8 तास
- (2) 5 तास
- (3) 10 तास
- (4) 9 तास

If your doctor tells you to take one tablet after every hour, then how many hours will it take to complete 10 tablets ?

- (1) 8 hours
- (2) 5 hours
- (3) 10 hours
- (4) 9 hours

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

148. 'PLATO' हा शब्द 35204 असा लिहिला तर 043 या संकेताचा अर्थ कोणता ?

- (1) TPO (2) TOP (3) PTO (4) PLO

In coded language, if the word PLATO is written as 35204, then what is the meaning for coding 043 ?

- (1) TPO (2) TOP (3) PTO (4) PLO

149. 'अ' चे वय 'ड' पेक्षा दुप्पट आहे. पण 'ब' च्या निम्मे आहे. 'फ' चे वय 'ड' च्या निम्मे आहे व 'क' च्या दुप्पट आहे. तर त्यांच्यातील सर्वात मोठा व सर्वात लहान कोण ?

- (1) ब आणि फ (2) ब आणि क
(3) अ आणि ड (4) अ आणि फ

Age of 'A' is twice the age of 'D' but half of 'B'. Age of 'F' is half the age of 'D' and twice that of 'C'. Then who is the eldest and youngest of all ?

- (1) B and F (2) B and C
(3) A and D (4) A and F

150. जर AZC चे रूपांतर BYD असे करण्यात आले तर त्याच नियमाने CXE चे रूपांतर काय होईल ?

- (1) CWE (2) DWE (3) EXF (4) DWF

If AZC is changed as BYD then by the same rule what is equal to CXE ?

- (1) CWE (2) DWE (3) EXF (4) DWF

151. खालील गटात न बसणारा घटक ओळखा.

$G + L = 19$, $D + I = 13$, $M + T = 33$, $E + K = 14$ आणि $N + R = 32$

- (1) $G + L = 19$ (2) $N + R = 32$
(3) $D + I = 13$ (4) $E + K = 14$

Find the odd man out from the following group.

$G + L = 19$, $D + I = 13$, $M + T = 33$, $E + K = 14$ and $N + R = 32$

- (1) $G + L = 19$ (2) $N + R = 32$
(3) $D + I = 13$ (4) $E + K = 14$

152. राजू हा तुषारपेक्षा मोठा आहे पण प्रशांतपेक्षा लहान आहे. विनय हा विरापेक्षा मोठा असून तुषारपेक्षा लहान आहे. तर वयाने सर्वात मोठा कोण ?

- (1) विनय (2) प्रशांत (3) राजू (4) विरा

Raju is elder than Tushar but younger than Prashant. Vinay is elder than Vera and younger than Tushar. Then who is the eldest of all ?

- (1) Vinay (2) Prashant (3) Raju (4) Vera

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

153. गटात न बसणारे पद ओळखा.

पारा, चांदी, जस्त, तांबे

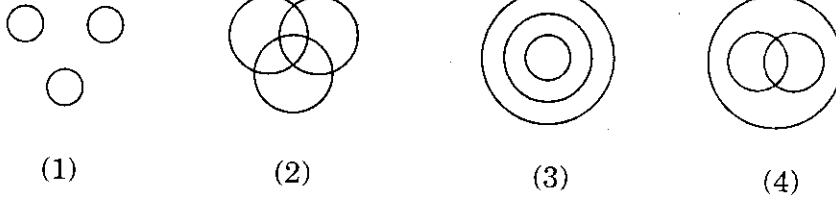
- (1) पारा (2) चांदी (3) जस्त (4) तांबे

Find the odd man out of the following words.

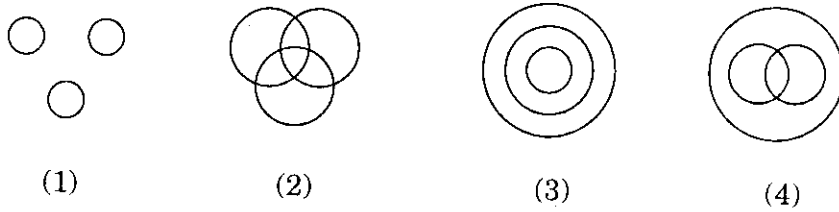
Mercury, Silver, Zinc, Copper

- (1) Mercury (2) Silver (3) Zinc (4) Copper

154. महाविद्यालय, विद्यापीठ व प्राध्यापक यांच्यातील परस्परसंबंध दर्शविणारी आकृती कोणती ?

Which of the following figures shows mutual relationship between College, University and Lecturers ?

155. पर्यायातील कोणती संख्या विसंगत आहे ?

- (1) 35 (2) 49 (3) 50 (4) 63

Which is the odd number in the given options ?

- (1) 35 (2) 49 (3) 50 (4) 63

156. जर पुस्तकाला घडयाळ म्हटले, घडयाळाला पिशवी म्हटले, पिशवीला शब्दकोष म्हटले, शब्दकोषाला खिडकी म्हटले तर पुस्तके न्यायला काय वापराल ?

- (1) शब्दकोष (2) पिशवी
(3) घडयाळ (4) वरीलपैकी काही नाही

If book is called watch, watch is called bag, bag is called dictionary and dictionary is called window, which is used to carry the books ?

- (1) Dictionary (2) Bag
(3) Watch (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

157. A चा पगार B पेक्षा ₹ 300 ने जास्त आहे. B चा पगार C पेक्षा ₹ 200 ने जास्त आहे. जर B आणि C चा एकूण पगार ₹ 1800 असेल, तर A चा पगार किती ?

- (1) ₹ 1,000 (2) ₹ 800 (3) ₹ 1,300 (4) ₹ 3,100

A's salary is ₹ 300 more than B's salary and B's salary is ₹ 200 more than C's salary. If the total of B's and C's salary is ₹ 1800, then what is the salary of A ?

- (1) ₹ 1,000 (2) ₹ 800 (3) ₹ 1,300 (4) ₹ 3,100

158. गटात न बसणारा महिना ओळखा.

- (1) जुलै (2) ऑगस्ट (3) सप्टेंबर (4) ऑक्टोबर

Find out the month which does *not* belong to the group.

- (1) July (2) August (3) September (4) October

159. गाळलेला अक्षरसंच भरा.

A CD GHI ? UVWXY

- (1) MNOP (2) NMOP (3) KLMN (4) MOPQ

Insert the missing set of alphabets.

A CD GHI ? UVWXY

- (1) MNOP (2) NMOP (3) KLMN (4) MOPQ

160. दोन फूट रूंद आणि तीन फूट खोलीचा चर खोदण्यासाठी ₹ 25 घनफूटाप्रमाणे काम दिले आहे. रोज 35 फूट लांबीचा चर खणला जातो. चर खणण्याचे काम 8 दिवस सुरू होते. तर त्याची एकूण मजुरी किती ?

- (1) ₹ 42,000 (2) ₹ 26,000 (3) ₹ 5,925 (4) ₹ 7,000

A trench 2 feet wide and 3 feet depth is to be dug. Daily 35 feet trench is dug. The labour cost for it is ₹ 25 per cubic foot. What will be the total labour cost of the same if the work continues upto 8 days ?

- (1) ₹ 42,000 (2) ₹ 26,000 (3) ₹ 5,925 (4) ₹ 7,000

161. जर $P^2 = 256$ असेल आणि $U^2 = 441$ असेल तर, $K^2 = ?$

- (1) 348 (2) 321 (3) 121 (4) 231

If $P^2 = 256$ and $U^2 = 441$, then $K^2 = ?$

- (1) 348 (2) 321 (3) 121 (4) 231

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

162. जर MEAD - AGID = 2 तर

TIME - MINE = ?

- (1) 10 (2) 8 (3) 6 (4) 7

If MEAD - AGID = 2 then

TIME - MINE = ?

- (1) 10 (2) 8 (3) 6 (4) 7

163. खालील श्रेणीत पुढे येणारी संख्यांची जोडी कोणती ?

$$\frac{9}{8} : \frac{8}{512}, \frac{8}{6} : \frac{7}{216}, \frac{7}{4} : \frac{6}{64}, \dots : \dots$$

- (1) $\frac{5}{6} : \frac{4}{36}$ (2) $\frac{6}{2} : \frac{5}{8}$
 (3) $\frac{8}{7} : \frac{7}{343}$ (4) $\frac{7}{5} : \frac{25}{125}$

Which pair of numbers comes next in the following series ?

$$\frac{9}{8} : \frac{8}{512}, \frac{8}{6} : \frac{7}{216}, \frac{7}{4} : \frac{6}{64}, \dots : \dots$$

- (1) $\frac{5}{6} : \frac{4}{36}$ (2) $\frac{6}{2} : \frac{5}{8}$
 (3) $\frac{8}{7} : \frac{7}{343}$ (4) $\frac{7}{5} : \frac{25}{125}$

164. ध्रुव तान्याकडे पाठ करून एका प्रवाशाने चालायला सुरुवात केली. काही अंतर सरळ गेल्यावर त्याने दिशा बदलली. शुक्राच्या चांदणीच्या दिशेने प्रवास केल्यावर तो उजवीकडे वळला. थोडे अंतर चालल्यावर तो पूर्ण मागे वळून चालू लागला. तर त्याची चालण्याची अंतिम दिशा कोणती ?

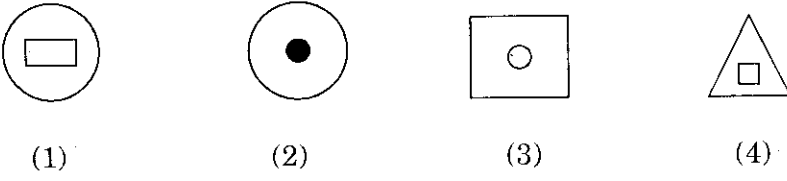
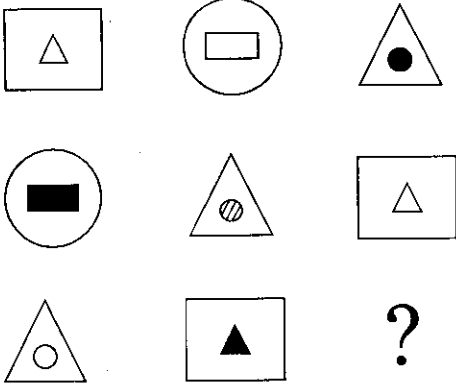
- (1) पूर्व (2) पश्चिम
 (3) उत्तर (4) दक्षिण

A traveller turned back towards the Pole star and started walking. After going straight through a distance he changed his direction. After travelling in the direction of Venus he turned to the right. After travelling some distance he turned back and walked ahead. Which was his final direction of walking ?

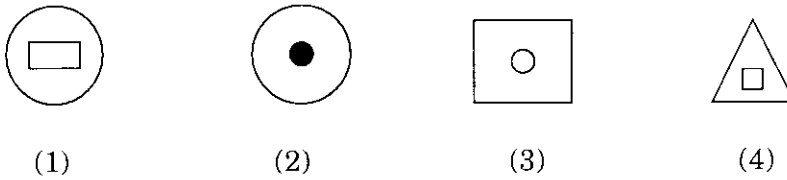
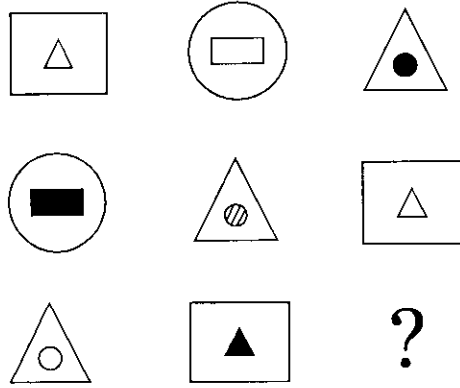
- (1) East (2) West
 (3) North (4) South

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

165. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

Select the correct alternative in place of the question-mark.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

166. दिलेल्या पर्यायातून गाळलेला शब्द भरा.

जर STING (SONS) ROOFS

तर GROAN (____) ALOUD

(1) LOAN (2) ROAD (3) GLAD (4) AROUND

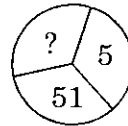
Insert the missing word from the given alternatives.

If STING (SONS) ROOFS

then GROAN (____) ALOUD

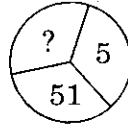
(1) LOAN (2) ROAD (3) GLAD (4) AROUND

167. आकृतीत विशिष्ट नियम आहे. तो शोधून प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय निवडा.

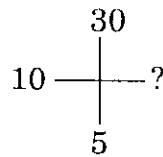
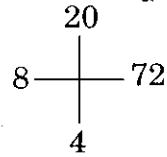
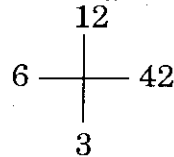
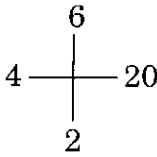
(1) 2602 (2) 1601 (3) 459 (4) 2592

There is a specific rule in the following figures. Find that rule and write the number in place of the question-mark.

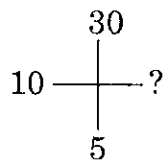
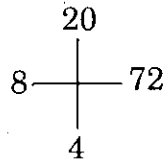
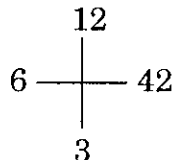
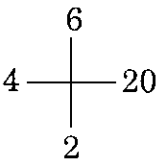
(1) 2602 (2) 1601 (3) 459 (4) 2592

168. खालील आकृतीत विशिष्ट सूत्र लपलेले आहे. ते शोधून प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ते शोधा.

(1) 50 (2) 70 (3) 90 (4) 110

There is a specific rule in the following figure. Find that rule and write a number in place of the question-mark.

(1) 50 (2) 70 (3) 90 (4) 110

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

169. खालील क्रमवारीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल ?

125, 154, 185, 228, ?

- (1) 258 (2) 270 (3) 228 (4) 289

Which number will come in place of the question-mark in this series ?

125, 154, 185, 228, ?

- (1) 258 (2) 270 (3) 228 (4) 289

170. जर Education = 92

तर Magazine = ?

- (1) 76 (2) 152 (3) 92 (4) 132

If Education = 92

Then Magazine = ?

- (1) 76 (2) 152 (3) 92 (4) 132

171. कोणती संख्या अंकमालिका पूर्ण करेल ?

510, 478, 438, _____, 334

- (1) 419 (2) 390 (3) 368 (4) 348

Which number will complete the sequence ?

510, 478, 438, _____, 334

- (1) 419 (2) 390 (3) 368 (4) 348

172. खालील क्रमवारीत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणता पर्याय येईल ?

AOCQ, BPDR, MYKW, ?

- (1) LXJV (2) HTFR (3) ESGU (4) IUFR

Which will be the correct option in place of the question-mark ?

AOCQ, BPDR, MYKW, ?

- (1) LXJV (2) HTFR (3) ESGU (4) IUFR

173. प्रश्नचिन्हाच्या जागी योग्य पर्याय भरा.

1, 2, 9, 64, ?

- (1) 81 (2) 100 (3) 425 (4) 625

What is the correct option in the place of the question-mark ?

1, 2, 9, 64, ?

- (1) 81 (2) 100 (3) 425 (4) 625

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

174. खालील शब्द मालिकेतील विसंगत शब्द ओळखा.

ENEFTIF
OWROROMT
ENEVLE
ENVTSEY

- (1) ENEFTIF (2) ENVTSEY
(3) ENEVLE (4) OWROROMT

Find the odd word in the following word series.

ENEFTIF
OWROROMT
ENEVLE
ENVTSEY

- (1) ENEFTIF (2) ENVTSEY
(3) ENEVLE (4) OWROROMT

175. खालील अंकमालेतील विसंगत अंक समूह ओळखा.

17, 30, 47, 70, 93

- (1) 47 (2) 30 (3) 17 (4) 70

Find the odd number in the following series.

17, 30, 47, 70, 93

- (1) 47 (2) 30 (3) 17 (4) 70

176. खालील अंक समुहातील विसंगत अंक समूह ओळखा.

225, 289, 324, 359

- (1) 225 (2) 289 (3) 324 (4) 359

Find odd group in the following numbers.

225, 289, 324, 359

- (1) 225 (2) 289 (3) 324 (4) 359

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

177. एका शहरातील काही लोक धार्मिक आहेत तर काही निधर्मी, म्हणजे कोणताच धर्म न मानणारे आहेत. काहींना आपलाच धर्म प्रिय आहे, त्यातील काही परधर्माचा द्वेष करतात. तर यावरून खालीलपैकी कोणते विधान पूर्ण बरोबर आहे ?

- अ. धार्मिक लोक परधर्माचा द्वेष करतात.
 ब. धर्म न मानणारे धार्मिक लोकांचा द्वेष करतात.
 क. आपलाच धर्म प्रिय असणारे काही लोक परधर्माचा द्वेष करत नाही.
 ड. धार्मिक लोक धर्म न मानणाऱ्यांचा द्वेष करतात.
- (1) अ (2) ब (3) क (4) ड

In a city, some people are religious but some do not follow any religion. Some people love their religion only but some of them hate other religions. So, from this which of the following statements is completely correct ?

- A. Religious people hate other religions.
 B. People not believing any religion hate religious people.
 C. Some people who love their religion, do not hate other religions.
 D. Religious people hate the people who do not believe in religion.
- (1) A (2) B (3) C (4) D

178. अ, ब, क आणि ड ही चार कुटुंबे आहेत. सर्वांचे उत्पन्न सारखे आहे. या चारही कुटुंबांचा शैक्षणिक खर्च अनुक्रमे त्यांच्या उत्पन्नाच्या $2/5$, $3/8$, $4/9$ आणि $5/12$ आहे. तर शिक्षणावर सर्वात कमी खर्च करणारे कुटुंब कोणते ?

- (1) अ (2) ब (3) क (4) ड

A, B, C and D are four families. Their income is equal. The education expenditure of all four families is $2/5$, $3/8$, $4/9$ and $5/12$ times their income respectively. Which family spends least on education ?

- (1) A (2) B (3) C (4) D

179. दोन वर्षांपूर्वी आईचे वय मुलीच्या वयाच्या तिप्पट होते. आठ वर्षांपूर्वी आईच्या व मुलीच्या वयाची बेरीज 50 वर्षे असेल तर आईचे आजचे वय किती ?

- (1) 50 वर्षे (2) 48 वर्षे (3) 46 वर्षे (4) 45 वर्षे

Two years ago mother's age was thrice that of daughter's age. Sum of their ages 8 years before is 50 years. What is mother's present age ?

- (1) 50 years (2) 48 years (3) 46 years (4) 45 years

180. खालीलपैकी कोणती संख्या इतरांसारखी नाही ?

- 912, 518, 714, 516
 (1) 912 (2) 518 (3) 714 (4) 516

Which of the following numbers is **not** similar to others ?

- 912, 518, 714, 516
 (1) 912 (2) 518 (3) 714 (4) 516

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

181. जर JEEP = 144 आणि MANY = 212, तर SHOW = ?

- (1) 130 (2) 210 (3) 240 (4) 260

If JEEP = 144 and MANY = 212, then find out the value of SHOW.

- (1) 130 (2) 210 (3) 240 (4) 260

182. गटात न बसणारी संख्या कोणती ?

4389, 9834, 8734, 8943

- (1) 4389 (2) 9834 (3) 8734 (4) 8943

Which number does **not** belong to the group ?

4389, 9834, 8734, 8943

- (1) 4389 (2) 9834 (3) 8734 (4) 8943

183. जर BOX म्हणजे 25-12-3 तर FILE म्हणजे

- (1) 6-9-12-5 (2) 21-18-15-22
(3) 15-19-21-20 (4) 21-19-18-15

If BOX stands for 25-12-3 then FILE stands for

- (1) 6-9-12-5 (2) 21-18-15-22
(3) 15-19-21-20 (4) 21-19-18-15

184. प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती अक्षरे हवीत ?

ZAY XEW VIT SOR ?

- (1) SUR (2) ROQ (3) QUP (4) SUQ

Which letters should be in place of the question mark ?

ZAY XEW VIT SOR ?

- (1) SUR (2) ROQ (3) QUP (4) SUQ

185. जर, $36 \times 61 = 6631$

$$43 \times 40 = 3440$$

$$69 \times 83 = 9863$$

तर या अर्थानुसार $27 \times 96 = ?$

- (1) 5368 (2) 7926 (3) 8312 (4) 7824

If, $36 \times 61 = 6631$

$$43 \times 40 = 3440$$

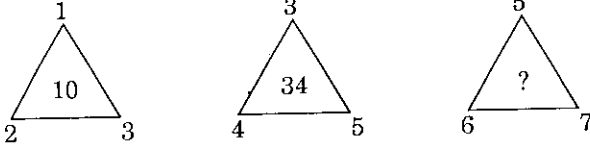
$$69 \times 83 = 9863$$

then according to the same meaning $27 \times 96 = ?$

- (1) 5368 (2) 7926 (3) 8312 (4) 7824

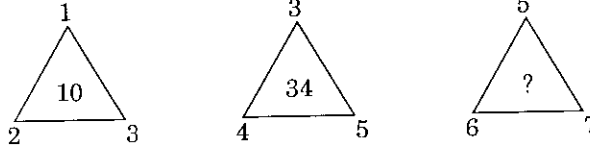
कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

186. खालील आकृतीत तिसऱ्या त्रिकोणातील प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारा अंक लिहा.

- (1) 74 (2) 41 (3) 37 (4) 47

In the following figures, find out the number in place of the question mark in the third triangle ?

- (1) 74 (2) 41 (3) 37 (4) 47

187. जर 'ड' हा 'इ' पेक्षा मोठा, 'इ' हा 'फ' पेक्षा लहान आहे पण 'फ' हा 'ड' हून कधीही मोठा नाही तर योग्य पर्याय निवडा.

- (1) 'इ' हा 'ड' पेक्षा कधीही मोठा नाही
 (2) 'इ' हा 'ड' पेक्षा कधीही लहान नाही
 (3) 'इ' हा 'फ' पेक्षा कधीही लहान नाही
 (4) 'फ' हा 'ड' पेक्षा मोठा आहे

If 'D' is bigger than 'E', 'E' is smaller than 'F', but 'F' is not bigger than 'D' in any case, then mark the correct alternative.

- (1) 'E' is not bigger than 'D' in any case
 (2) 'E' is not less than 'D' in any case
 (3) 'E' is not less than 'F' in any case
 (4) 'F' is bigger than 'D'

188. विजय व त्याची 3 मुले यांच्या वयाची सरासरी 15 वर्षे आहे. सर्वात लहान मुलाचे वय 3 वर्षे आहे. मुलांमध्ये 3-3 वर्षांचे अंतर आहे तर विजयचे वय किती आहे ?

- (1) 44 वर्षे (2) 42 वर्षे (3) 45 वर्षे (4) 50 वर्षे

The average age of Vijay and his 3 kids is 15 years. The age of the youngest child is 3 years. If the age difference between every child is 3-3 years, then what is the age of Vijay ?

- (1) 44 years (2) 42 years (3) 45 years (4) 50 years

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

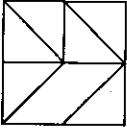
189. A, B, C, D, E, F हे घटिवत दिशेने वर्तुळाकार बसले आहेत. त्यांनी प्रतिघटिवत दिशेने आपआपल्या जागा बदलल्या नंतर त्यांनी परस्परात जागा बदलल्या तर खालीलपैकी कोणती जोडी एकमेकांच्या शेजारी असेल ?

- (1) B आणि F (2) E आणि A (3) A आणि F (4) C आणि F

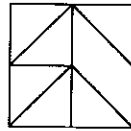
A, B, C, D, E, F are sitting in a clockwise direction in a circle, then they change their places in anticlockwise direction. Then they change their places mutually. Then which of the following pairs is a neighbour of each other ?

- (1) B and F (2) E and A (3) A and F (4) C and F

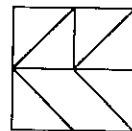
190. गटात ४ बसणारी आकृती ओळखा.

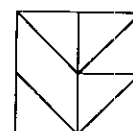
(1)

(2)

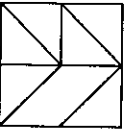

(3)

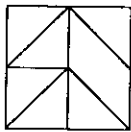

(4)

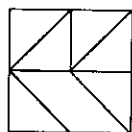
Find out the figure which does **not** belong to the group ?

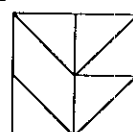
(1)

(2)

(3)

(4)

191. जर $\frac{OJ}{E} = 30$ तर $\frac{LJ}{O} = ?$

- (1) 7 (2) 9 (3) 10 (4) 8

If $\frac{OJ}{E} = 30$ then $\frac{LJ}{O} = ?$

- (1) 7 (2) 9 (3) 10 (4) 8

192. 1 ते 29 पर्यंतच्या संख्यांना, 3 ने निःशेष भाग जाणाऱ्या सर्व संख्या जर उतरत्या क्रमाने मांडल्या तर वरून पाचव्या जागी कोणती संख्या येईल ?

- (1) 12 (2) 15 (3) 18 (4) 21

The numbers from 1 to 29, which are wholly divided by 3, if all these numbers are arranged in descending order, then which number stands on 5th position ?

- (1) 12 (2) 15 (3) 18 (4) 21

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

193. खालील बेरजेत * चिन्हाच्या जागी कोणता अंक असेल ?

$$\begin{array}{r} 6 * 2 \\ + 7 * 3 \\ \hline + 294 \\ 16 * 9 \end{array}$$

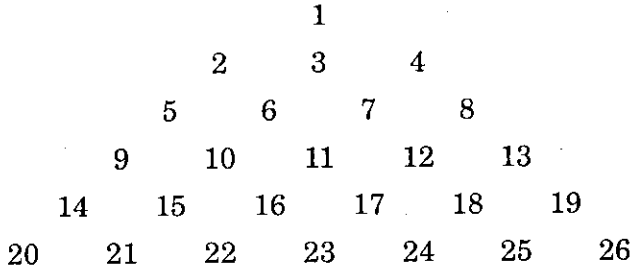
- (1) 4 (2) 3 (3) 2 (4) 1

In the following operation, which number will be in the place of (star) * sign ?

$$\begin{array}{r} 6 * 2 \\ + 7 * 3 \\ \hline + 294 \\ 16 * 9 \end{array}$$

- (1) 4 (2) 3 (3) 2 (4) 1

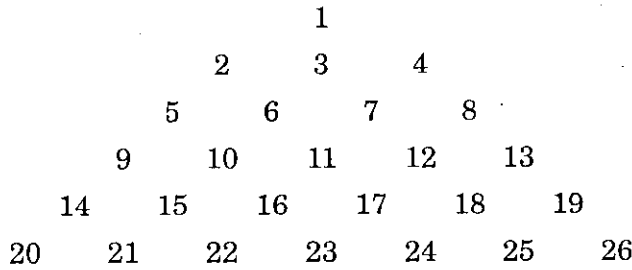
194. हा प्रश्न खालील संख्या पिरॅमिडवर आधारित आहे. निरीक्षण करून उत्तर द्या.

9510 : 13812 :: 2109 : ?

- (1) 4712 (2) 4812 (3) 41213 (4) 41112

The question is related with the following number pyramid. Observe it and answer the question.

9510 : 13812 :: 2109 : ?

- (1) 4712 (2) 4812 (3) 41213 (4) 41112

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

P.T.O.

195. अ, ब, क, ड या चार व्यक्तींचा पगार सारखाच आहे.

‘अ’ आपल्या पगाराचा $\frac{3}{8}$ भाग खर्च करतो.

‘ब’ आपल्या पगाराचा $\frac{3}{5}$ भाग खर्च करतो.

‘क’ आपल्या पगाराचा $\frac{2}{6}$ भाग खर्च करतो.

‘ड’ आपल्या पगाराचा $\frac{6}{10}$ भाग खर्च करतो.

तर,

(1) ‘अ’ ने ‘क’ पेक्षा कमी खर्च केला

(2) ‘ब’ ने ‘ड’ पेक्षा जास्त खर्च केला

(3) ‘ब’ ने ‘ड’ पेक्षा कमी खर्च केला

(4) ‘क’ ने सर्वात कमी खर्च केला

A, B, C, D get equal salary

‘A’ spends $\frac{3}{8}$ th of his salary

‘B’ spends $\frac{3}{5}$ th of his salary

‘C’ spends $\frac{2}{6}$ th of his salary

‘D’ spends $\frac{6}{10}$ th of his salary

Then,

(1) ‘A’ spends less than ‘C’

(2) ‘B’ spends more than ‘D’

(3) ‘B’ spends less than ‘D’

(4) ‘C’ spends the least

196. $4 \boxtimes \oplus \triangle \circ + \triangle 2 \boxtimes 45 = 55555$ तर ‘ \boxtimes ’ च्या जागी कोणता अंक पाहिजे ?

(1) 2

(2) 3

(3) 4

(4) 5

$4 \boxtimes \oplus \triangle \circ + \triangle 2 \boxtimes 45 = 55555$ then which number is at the place of ‘ \boxtimes ’ ?

(1) 2

(2) 3

(3) 4

(4) 5

197. सीता राणीला म्हणाली “तुझ्या मुलीचे वडील तो माझ्या भावाचा मुलगा आहे” तर सीताच्या भावाशी राणीचे नाते काय ?

(1) आजोबा

(2) मुलगा

(3) चुलता

(4) सासरा

Seeta said to Rani, “Your daughter’s father is the son of my brother”. What is the relation of Rani with Seeta’s brother ?

(1) Grand-father

(2) Son

(3) Uncle

(4) Father-in-law

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

198. कंसात कोणता शब्दगट ठेवून दोन अर्थपूर्ण शब्द मिळतील ?

sp(____)ring

- (1) art (2) oke (3) ile (4) ear

Which letter group can be put into the bracket to have two meaningful words ?

sp(____)ring

- (1) art (2) oke (3) ile (4) ear

199. पहिल्या व दुसऱ्या संख्येत जो संबंध आहे तोच तिसऱ्या व चौथ्या संख्येत आहे. तो शोधा, आणि त्यावरून प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारी संख्या शोधा.

135 : 81 :: 137 : ?

- (1) 100 (2) 111 (3) 120 (4) 121

There is some relation between the 1st and 2nd number. The same relation is between the 3rd and 4th number. Then find the number in place of the question mark.

135 : 81 :: 137 : ?

- (1) 100 (2) 111 (3) 120 (4) 121

200. दोन निष्कर्षांसह विधानजोडी दिलेली आहे.

- उत्तम वादपटु असण्यासाठी मनुष्य शहाणा असणे आवश्यक आहे.
- उत्तम वादपटु हे खूप बडबडे व कंटाळवाणे असतात.

निष्कर्ष :

- I. सर्व शहाणी माणसे कंटाळवाणी असतात.
II. सर्व शहाणी माणसे ही चांगली वादपटु असतात.

पुढीलपैकी कोणता निष्कर्ष सत्य आहे ?

- (1) I व II (2) फक्त I (3) फक्त II (4) एकही नाही

A statement pair is given along with two conclusions.

- A man must be wise to be a good wrangler.
- Good wranglers are talkative and boring.

Conclusions :

- I. All the wise persons are boring.
II. All the wise persons are good wranglers.

Which conclusion is true ?

- (1) I and II (2) Only I (3) Only II (4) None of these

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना - (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या “परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82” यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रूपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.
- (9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वतः बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 समवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.

नमुना प्रश्न

प्रश्न क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलतः प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती	(2) ईश्वरचंद विद्यासागर
(3) राजा राममोहन रॉय	(4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर “(3) राजा राममोहन रॉय” असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर “(3)” होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्र.क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक “(3)” हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

प्र.क्र. 201. (1) (2) (3) (4)

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तरक्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK